

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Monika Chadimová

Do jaké míry ovlivňuje projekt Seznamovák Univerzity
Palackého vstup jedince na vysokou školu

Olomouc 2015

vedoucí práce: PaedDr. Alena Jůvová, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Do jaké míry ovlivňuje projekt Seznamovák Univerzity Palackého vstup jedince na vysokou školu“ vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Olomouci dne 20. dubna 2015

Podpis

PODĚKOVÁNÍ

Za neocenitelnou pomoc, konstruktivní rady, vřelou spolupráci a vstřícný přístup děkuji PaedDr. Aleně Jůvové, Ph.D., vedoucí této diplomové práce. Děkuji také za čas, který se mnou strávila při odborných konzultacích, a za trpělivost, s níž se mi po celou dobu věnovala. Zároveň děkuji všem studentům, kteří s ochotou vyplnili dotazník.

Obsah:

ÚVOD.....	6
1 ADAPTACE.....	8
1.1 Pojem adaptace	8
1.2 Proces adaptace	9
1.3 Psychosociální učení	10
1.4 Spolupráce.....	12
2 ZÁŽITKOVÁ PEDAGOGIKA.....	14
2.1 Charakteristika zážitkové pedagogiky	14
2.2 Zážitkové programy	17
2.3 Prostředky zážitkové pedagogiky.....	19
2.4 Zážitková pedagogika a její transformace v zážitkovou andragogiku.....	20
2.5 Historie zážitkové pedagogiky	21
3 PROŽITEK.....	22
3.1 Prožitek a čas	22
3.2 Optimální prožitek – pojem „flow“	23
3.3 Osobnostní rozvoj na základě prožitku, zážitku a zkušenosti	24
4 ADAPTAČNÍ KURZY	26
4.1 Charakteristika adaptačních kurzů	26
4.2 Cíle adaptačních kurzů.....	27
4.3 Pilíře adaptačních kurzů	27
4.4 Zásady adaptačních kurzů	28
5 MLADÁ DOSPĚLOST.....	29
5.1 Charakteristika dospělosti	29
5.2 Mladá dospělost	30
5.3 Fyzické změny v mladé dospělosti	31
5.4 Proměna kognitivních funkcí	32
5.5 Emocionalita a sebepoznání.....	33
6 PROJEKT SEZNAMOVÁK UP.....	35
6.1 Charakteristika Seznamováku UP.....	35
6.2 Náplň projektu	36
6.3 Lektori.....	39
6.4 Distribuce kurzu	40
6.5 Konkurenční výhody kurzu a jedinečnost kurzu	40
7 MOTIVACE STUDENTŮ PRO VSTUP NA VŠ	41
7.1 Motivace	41
7.2 Studium na Univerzitě Palackého v Olomouci	43

7.3	Přechod na vysokou školu – zaměření na UP	44
7.4	Klima vysoké školy.....	45
7.5	Bariéry studentů VŠ	46
7.6	Ideální student.....	47
8	PRÁVNÍ ÚPRAVA VYSOKÉHO ŠKOLSTVÍ	48
8.1	Historie vysokých škol dle právní úpravy	48
8.2	Základní ustanovení vysokých škol	49
8.3	Součásti veřejné Vysoké školy Univerzity Palackého v Olomouci	49
8.4	Práva a povinnosti studentů vysoké školy.....	50
9	EMPIRICKÁ ČÁST	51
9.1	Volba výzkumné metody	51
9.2	Charakteristika výzkumného vzorku.....	52
9.3	Cíle výzkumného šetření.....	52
9.4	Výzkumné otázky	53
9.5	Výzkumné předpoklady	53
9.6	Průběh výzkumného šetření	54
9.7	Analýza dat získaných během výzkumného šetření	55
9.7.1	Charakteristika respondentů.....	55
9.7.2	Hodnocení studia na UP.....	58
9.7.3	Hodnocení projektu Seznamovák UP účastníky projektu	60
9.7.4	Adaptace, teambuildingové aktivity.....	70
9.7.5	Znalosti před vstupem na VŠ.....	74
9.7.6	Adaptační kurz.....	81
10	DISKUZE.....	85
10.1	Vyhodnocení výzkumných otázek	85
	ZÁVĚR.....	88
	POUŽITÁ LITERATURA	90
	SEZNAM TABULEK	95
	SEZNAM GRAFŮ	97
	SEZNAM OBRÁZKŮ	98
	SEZNAM ZKRATEK	99
	SEZNAM PŘÍLOH	100

ÚVOD

Studium na vysoké škole je snem skoro každého dospívajícího jedince a nejen jeho, ale i jeho rodičů. Již od třetího ročníku střední školy neslyšíme nic jiného, než: „Na jakou vysokou školu se chystáš?“ Jsme středem pozornosti a je pouze na nás jak vynaložíme se svým životem. Můžeme si vybírat. Rozhodujeme se, zda se staneme lékařem/lékařkou nebo zda z nás bude právník či se staneme novinářem/novinářkou a budeme cestovat po světě a psát do časopisu New York Times.

Ty, kteří úspěšně projdou přijímacím řízením, čeká velká změna. Stojí před velkým životním mezníkem. Nastává jim jiný způsob života, odlišná organizace studia, jiné prostředí, bydlení mimo rodinu. Ale především se v tomto období musí naučit zodpovědnosti a samostatnosti. Jedinci si sami volí, jak budou trávit svůj volný čas, sami si plánují, jakých přednášek se zúčastní. Před vstupem na vysokou školu musí jedinec zvládnout spoustu změn.

Nejenže musí úspěšně vyplnit a včas odevzdat všechny potřebné dokumenty ke studiu, ale musí se vyznat v novém studijním rozhraní, které představuje studijní agenda, seznamuje se s novými pojmy, jako jsou kredity, semestr, kolokvium, seminární práce, povinné předměty, volitelné povinné předměty a k tomu řeší bydlení a dostupnost učebnic. Většina jedinců nechce nic ponechat náhodě, takže se chce včas na všechno připravit. Nakoupit si učebnice dokud jsou k sehnání, sehnat si bydlení, dokud jsou volná místa a vytvořit si rozvrh dokud nejsou oblíbené a potřebné předměty plné. Spousta jedinců je nervózních z nového prostředí a spousta z nich přichází do něj sama. U některých se může projevat problém s adaptací, proto bych ráda svou Diplomovou práci zaměřila právě na tuto problematiku.

Téma mé Diplomové práce zní „Do jaké míry ovlivňuje projekt Seznamovák Univerzity Palackého vstup jedince na vysokou školu“. Projekt Seznamovák UP je adaptační kurz, který probíhá již třetím rokem na Univerzitě Palackého v Olomouci a cílem tohoto projektu je zjednodušit studentovi vstup na vysokou školu.

Cílem práce je zjištění, zda je projekt Seznamovák UP přínosný pro studenty UP. Na základě dílčích se pokusíme zjistit, zda projekt pomáhá studentovi s adaptací na nové prostředí, zda studenti díky kurzu získávají lepší představu o chodu, systému Univerzity Palackého v Olomouci. Dalším dílčím cílem je analyzovat, zda chtějí budoucí studenti UP, znát systém a chod univerzity před nástupem na UP.

Práci je rozdělená na dvě části na teoretickou část a na výzkumnou část. Teoretická část objasňuje základní pojmy. První kapitola se zabývá pojmy, jako jsou adaptace, učení, prožitek a spolupráce. Druhá kapitola blíže popisuje zážitkovou pedagogiku, jako fenomén dnešní doby, zaměřuje se na charakteristiku a na programy zážitkové pedagogiky. Třetí kapitola se zabývá prožitkem. Čtvrtá kapitola specifikuje adaptační kurzy, popisuje jejich charakteristiku, cíle a principy. Pátá kapitola je zaměřena na mladou dospělost, charakterizuje testovanou skupinu, jejich fyzické a kognitivní změny, ke kterým v tomto období dochází. Šestá kapitola je stěžejní pro definici a znaky projektu Seznamovák UP. Sedmá kapitola popisuje motivaci studentů pro vstup na vysokou školu, tato kapitola řeší přechod jedince na vysokou školu, motivaci, klima vysokých škol. Poslední kapitola přibližuje právní úpravu vysokých škol, objasňuje práva a povinnosti studentů.

Ve výzkumné části je testována pomocí dotazníku vybraná skupina. Výzkumný vzorek se skládá z 300 náhodně vybraných studentů UP, kteří byli přizváni do projektu Seznamovák UP. Dotazník je sestaven z otevřených i uzavřených otázek. Dotazník bude studentů předkládán elektronicky a je pro respondenty zcela anonymní.

1 ADAPTACE

Projekt Seznamovák UP je adaptační kurz, při němž dochází ke sblížení, navázání přátelství, přizpůsobení se podmínkám, proto je důležité, abychom se blíže zabývali pojmem adaptace.

1.1 Pojem adaptace

Adaptace z psychologického a sociologického hlediska zahrnuje přizpůsobení se chování, myšlení, emocím, vnímání, normám a postojům dané společnosti (Průcha, 2014, s. 19). Jedná se o proces, ve kterém se jedinec snaží přizpůsobit se novému prostředí a vyrovnat se s ním. Tento proces není vůbec jednoduchý, a proto bývá zpravidla někým řízen a formován. V případě adaptačních kurzů bývá formován, veden instruktorem/ lektorem, který pomáhá jedinci s přechodem z jednoho stupně školy na druhý.

Ve vývojově psychologickém smyslu adaptace znamená přizpůsobení se jako výsledek dynamické rovnováhy mezi pasivnějšími pochody akomodace a aktivnějšími pochody asimilace toho, co člověka obklopuje (Průcha, 2009, s. 11 – 12).

Dle Řezáče je adaptace prvním předpokladem složitějších socializačních dějů. Adaptace na prostředí vyžaduje, aby jedinec dokázal přijímat podněty z prostředí, přizpůsobovat se podmínkám, které na něho působí. Vztah k prostředí však člověk navazuje skrze své aktivity a činnosti, chce měnit, tvořit – tedy přizpůsobovat prostředí sobě, svým seberealizačním zájmům. Adjustace je proces přizpůsobování se společenskému prostředí, je tak aktivním zasahováním na straně jedné a přejímáním na straně druhé (Řezáč, 1998, s. 45). Je důležité, aby míra adaptace a adjustace byla v rovnováze. Ovšem dle psychologa Nakonečného jsou tyto dva pojmy synonymní. Nakonečný dále popisuje ego-adaptivní mechanismy, jako jsou například humor, potlačení, které dělí na zralé a nezralé. U přátelsky založených lidí lze najít jen 11 % jedinců s „nezralým defenzivním stylem“, zatímco u osamělých lidí je to 85 %. Nezralá defenzivita zahrnuje fantazii, projekci, masochismus

(pasivní agresivitu), bývá spojena s různými charakterovými problémy (Nakonečný, 2013, s. 11).

Přechod na vysokou školu znamená pro některé jedince problém adaptace. Jedinci se snaží začlenit do nového prostředí. Se vstupem na vysokou školu se pojí množství požadavků, mají více učení. Jedná se o široký problém, který zahrnuje vývojové faktory. Nemalou roli hraje také rodinné prostředí jedince, škola, ze které jedinec přechází a také pedagogové (Novák, 2013).

1.2 Proces adaptace

Proces adaptace může probíhat u každého jedince, skupiny jinak. Je jiný pokud se skupina ustanovuje z nových členů, kteří se dosud neznali, odlišný při dřívější známosti členů přicházejících do nové skupiny. Svá specifika vykazuje i skupina, do níž přichází nový jedinec. Ať už se jedná o jakýkoliv z výše uvedených procesů začlenění, pokaždé probíhá tento čtyřstupňový proces (Hermonchová, 2006, s. 22 – 23):

- 1. stupeň: Orientace** – každý, kdo do skupiny přišel má jisté zkušenosti a očekávání o tom, co se bude dít. Nejprve provází vstup do skupiny nejistota. Někteří se pokoušejí situaci překonat tím, že se pokusí vzít situaci do „vlastních rukou“, někteří vyčkávají v pozadí a pozorují chování ostatních, u koho z nich hrozí potencionální nebezpečí a u koho mohou hledat oporu.
- 2. stupeň: Konfrontace a konflikt** – jakmile jsou skupinové normy jednotlivých členů jasnější, dochází k jejich srovnání a vyrovnávání. Hledají se spojenci a vytvářejí se podskupiny. Jakmile dojde ke spojenectví, vytvářejí se spory a výkon týmu je snižován.
- 3. stupeň: Konsenzus, kooperace a kompromis** – v této fázi začíná převládat rutina, bylo upuštěno od sporů.
- 4. stupeň: Integrace osobních potřeb a nároků vyplývajících z nároků** – nyní je skupina ohrožena stagnací. Je nutné provést kroky, které by uvedly skupinu do pohybu (změna stylu práce, reorganizace rozdělení úkolů, nové podmínky).

V poslední době je přikládána pozornost diverziabilitě; pohotovosti či připravenosti chovat se sociálně schvalovaným způsobem. Ta vyplývá z přání být lidmi akceptován a z této potřeby se odvíjí ochota k chování, které bude lidmi akceptováno (Řezáč, 1998, s. 45).

Při adaptaci může docházet i k neadekvátnímu průběhu přizpůsobování se okolí, který má na jedince negativní vliv. Nedokonalý, neadekvátní průběh přizpůsobování signalizují maladaptivní projevy. Vyznačují se:

- vnitřní nevyváženost – tendence k jednostrannému přizpůsobování
- neadekvátními citlivými reakcemi – útok, únik
- neadekvátním poznáváním – fantastické myšlení
- neadekvátní volní regulací – nerozhodnost, nedostatečná sebekontrola, negativismus (Řezáč, 1998, s. 46 – 47).

Všechna cvičení, hry i specializované výcviky jsou do jisté míry jakýmsi náhražkami, kompenzacemi mizících příležitostí získat pro život nezbytné sociální dovednosti v přirozených podmínkách (Hermonchová, 2006, s.17). Jelikož všude tam, kde dochází ke kontaktu mezi lidmi, probíhá psychosociální učení, tedy získávání sociálních dovedností, které pak uplatňujeme ve svém životě (Hermonchová, 2006, s. 19).

1.3 Psychosociální učení

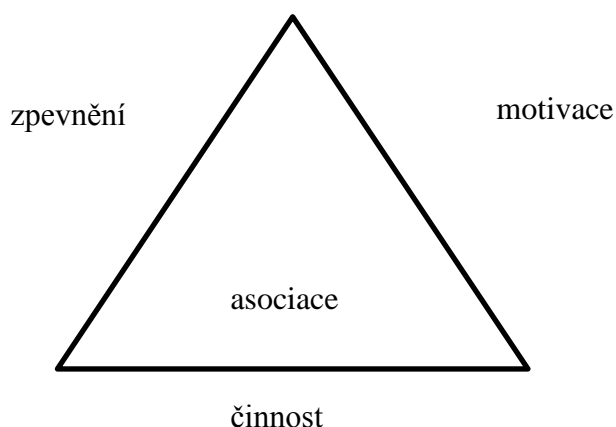
Pojem učení je velmi široký – učí se nejen lidé, ale i každý živý organismus. Učení u člověka probíhá prostřednictvím socializace a právě díky tomu můžeme existovat v této společnosti. Učí se a poznává celý člověk, tzn., že do hry vstupují také emocionálně-motivační, osobnostní a sociální činitelé.

Zajímavostí je, že učení probíhá již v prenatálním období. Pojem učení v psychologii vyjadřuje vliv zkušenosti na změny psychiky. Jedná se o změny, jimiž se individuum přizpůsobuje změněným životním

podmínkám, respektive změněné situaci. Za základní podmínky učení lze považovat následující:

- jedinec by měl být motivován
- měl by mít podněty od okolí
- měl by provozovat aktivní činnost
- mě přitom dosáhnout nějakého cíle (Nakonečný, 2013, s. 549 – 550).

Obr. č. 1 – Proces učení (Nakonečný, 2013)

V učení jde o vytváření asociací S-R, tedy o to, jak reagovat v určité situaci nebo jak tuto situaci vytvořit (Nakonečný, 2013, s. 549 – 550).

Z vývojového hlediska rozlišuje W.H. Thorpe následující druhy učení:

- habitace (přivykání) – nejjednodušší forma učení, jednodušeji řečeno se jedná o zvyknutí si na nějaký podnět a vymizení reakce na něj (např. zvíře si zvykne na chovatele)
- asociativní učení - podmiňování a učení pokusem a omylem
- latentní učení a učení vhladem – jedná se o bezděčné zapamatování si určitých podnětů, situací nebo vztahů bez posílení na vazby nebo vrozený reflex, řešení problému náhlou adaptivní reorganizací zkušenosti.
- vtiskání – rychlé učení bez odměny, přísně omezen (W. H. Thorpe in Nakonečný, 2013, s. 559 – 560).

Psychosociální učení je jeden z mnoha procesů, který probíhá při adaptaci. Díky učení měníme své vztahy k lidem kolem sebe a ke společnosti, ve které žijeme.

1.4 Spolupráce

Z hlediska sociální psychologie jde o pozitivní vzájemnou závislost lidí. Lidé jsou na sebe závislí v dosahování cílů – aby tohoto cíle dosáhli, potřebují dalšího člověka, který směřuje ke stejnému cíli. Pokud dosáhne tohoto cíle jednotlivec, dosáhnou jej i druzí (skupina) a naopak (Kosíková, 2009, s. 11). Lze tedy říci, že jedinec přispívá k úspěchu skupiny a skupina k úspěchu jedince. Někdy se ovšem stává, že si jedinci nechtějí připustit, že právě konkrétního úspěchu dosáhli díky skupině. Skupina může být velkým podnětem pro jedincův úspěch. Je důležité, aby si jedinci uvědomili, že více hlav více ví. Každý jedinec má v sobě něco hodnotného, a pokud je ochoten to předat ostatním, všichni se navzájem obohatí. Spolupráce funguje tehdy, je-li založena na dodržení pěti základních elementů. Pokud jsou tyto elementy v souladu, dochází k pokroku v učení:

1. interakce tváří v tvář
2. pozitivní vzájemná závislost
3. individuální zodpovědnost
4. reflexe skupinové činnosti
5. dovednosti pro práci ve skupině (Kosíková, 2009, s. 30 – 37).

Adaptační kurzy jsou založeny především na spolupráci. Díky spolupráci mají možnost jedinci se rozvíjet. Díky nápodobě získávají dovednosti jiných. Spousta her je zaměřena na spolupráci. Také se můžeme setkat i s typy lidí, kteří neradi spolupracují. Kosíková uvádí tři způsoby uspořádání sociálních vztahů:

- soutěživé (kompetitivní)
- individualistické
- spolupracující (kooperativní)

Tyto jedinci se liší především ve způsobu vazby (závislosti) lidí v situaci při dosahování cíle (úspěchu při dosažení cíle).

Soutěživé uspořádání „Já a ne ty“

Pokud já dosáhnu svého cíle, ty svého nemůžeš dosáhnout (Já vyhraji, když ty prohraješ). V hodině tělocviku často dochází k soutěživému uspořádání. Např. při přetahování jeden ku jednomu.

Individualistické uspořádání „Já sám“

Dosahování mého cíle se nevztahuje k dosahování tvého cíle. Hraji sám za sebe. Nestarám se o práci a výsledky druhých. Např. při matematické úloze. Řeším ji sám a spoléhám se pouze na svoje dovednosti a znalosti s nikým nespolečuji ani se nesnažím někoho jiného porazit.

Kooperativní uspořádání „My i já“

Svého cíle dosáhnu pouze tehdy, pokud dosáhnou svého cíle i členové mé skupiny. Můj úspěch je spojen s úspěchem ostatních. Hodnocení je založeno na předem daném kritériu (Kosíková, 2009, s. 25 – 26). Např. v týmovém sportu, florbalu. Pokud hráči spojí své síly a budou si přihrávat, tak mají větší šanci dát gól.

Každý ze způsobů uspořádání sociálních vazeb má svá úskalí. V poslední době se nejlépe jeví využívání spolupráce, práce v týmech. Na spolupráci je kladen velký důraz nejen v práci, ve škole, ale i ve volném čase. Ovšem i sama spolupráce můžeme přinášet menší úskalí, Kosíková ve své knize uvádí tyto:

- jsou tu tahouni a ti, kteří se jen vezou
- systematickosti je problematická
- skupiny jsou příliš hlučné
- odbíhá se od zadaného úkolu
- hodnocení je obtížnější
- řídit činnost několika skupin je náročné (Kosíková, 2009, s. 29).

2 ZÁŽITKOVÁ PEDAGOGIKA

Zážitková pedagogika je obor, který je v dnešní době velmi využíváný. Tento typ metody klade velký důraz na aktivitu žáků a studentů. Zdrojem zážitkové pedagogiky je prožitek. Tento pojem si blíže popíšeme v následující kapitole. Zážitková pedagogika je originální v tom, že staví výchovné procesy na vlastním prožitku a jeho následném využití v osobním růstu. Využívá zážitku ze hry k dosažení stanovených pedagogických cílů. Zároveň také spojuje dva protichůdné aspekty – hru (hraní si) a výchovu (cílený rozvoj a vzdělání). Důležité je, že zážitková pedagogika zapojuje do učení celou osobnost jedince (Andresová, 2013, s. 7). Právě díky zážitkové pedagogice můžeme výchovně působit na účastníky. Společnost si musí uvědomit, že cíl výchovy neleží ve shromažďování vědomostí, ale v otevírání cest k prožitkům. Je potřeba, aby se společnost vyhnula úpadkovým jevům; pasivnímu způsobu zábavy, poklesu tělesné zdatnosti, nedostatku lidského účastenství úpadku iniciativního jednání a nedostatku pečlivosti a odpovědnosti (Hanuš, 2009, s. 24).

2.1 Charakteristika zážitkové pedagogiky

Franc uvádí několik charakteristik zážitkové pedagogiky, důležitou charakteristikou je snaha o osobní rozvoj. Dále nám přináší nám pocit nejistoty a tedy i pocity výzvy, díky nimž přijímáme elementy výzvy a reflexe. To vše můžeme zažít, když zasadíme hru do neobvyklého prostředí (Franc, 2007, s. 12).

Zážitková pedagogika obecně nejvíce poslouží tam, kde chceme žákům zprostředkovat nějakou chybějící zkušenost. Důležité je, abychom pracovali s emocemi, abychom zapojili do zážitku své emoce. Slejšková dokonce uvádí, že zážitek nemusí být pozitivní, ale hlavně když je silný. Emoce působí při zážitku trochu jako vývojka při vyvolání fotografií. Díky nim se to co jsme prožili, natrvalo vryje do naší paměti (Slejšková, 2011, s. 11).

Dá se říci, že výchova zážitkem je komplexní proces, který v sobě slučuje zážitek, vnímavost, poznání a chování, a snaží se zapojit také emoce,

představivost, fyzické tělo a intelekt. Charakteristikou zážitkového vzdělávání je zapojení celého člověka i jeho předchozích zkušeností a následné zpracování zážitku. Zážitek samotný ovšem ještě neznamená, že se z něj člověk naučí. Toto vzdělávání je založeno na reflexi, rozboru zážitku (Franc, 2007, s. 20).

Základním pravidlem zážitkové pedagogiky je to, že zážitek nemá smysl v sobě samém, ale slouží jako prostředek k rozvoji, výchově a vzdělávání. Nejde o to, aby se žáci bavili, hráli si, ale aby díky zážitku získali nové zkušenosti v oblasti předem stanoveného učiva. Nejdříve si musíme stanovit konkrétní cíle a až poté volíme, jakou činností cílů dosáhneme. Správná volba aktivit, jejich praktické zadání a následné vytěžení je metodický proces, který má své zákonitosti a který si musíme vždy dopředu rozmyslet (Slejšková, 2011, s. 11).

Dle Pelánka existují tři zdroje – znalosti, postoje, dovednosti, které působí na život a chování lidí. Posilováním těchto zdrojů vychováváme a vzděláváme jedince. Jednotlivé pedagogické směry se odlišují právě tím, na který z těchto zdrojů působí (Pelánek, 2008, s. 19).

Obr. č. 2 – Pedagogické směry a jejich zaměření (Pelánek, 2008, s. 19)

Boud et al. (1993) navrhli následující domněnky, o které lze zážitkové vzdělávání opřít:

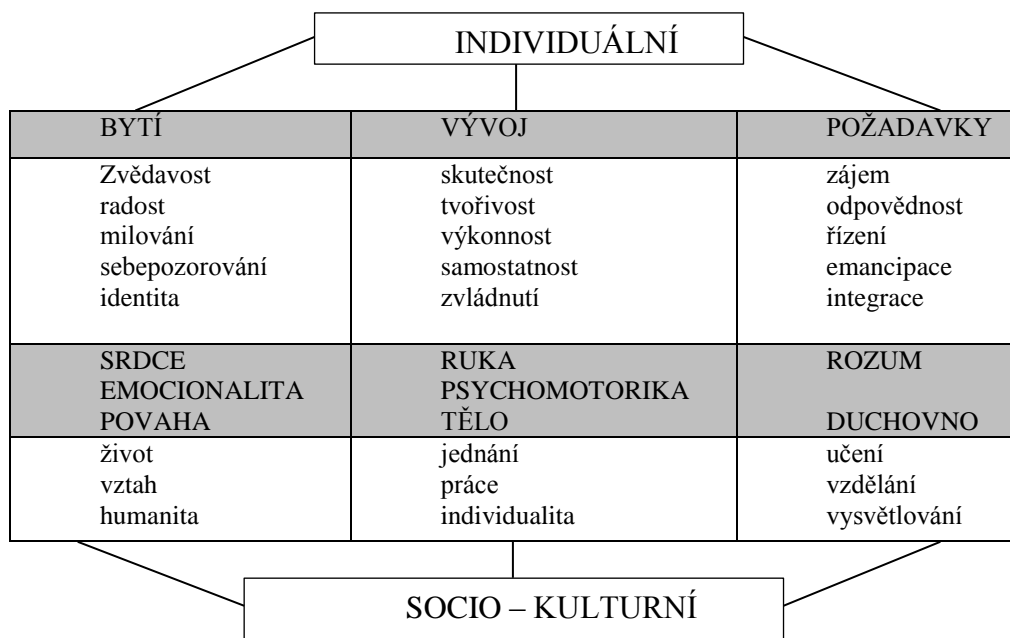
- zážitek je základem a hnací silou učení
- žáci vlastní zážitky aktivně budují

- učení je holistický proces
- učení je sociální a kulturní konstrukt
- učení je ovlivněno socio – emočním kontextem, ve kterém se odehrává (Boud 1993 in Franc 2007, s. 21).

Mezi hrou a výukou je plynulý přechod. Jsou hry, které slouží téměř čistě k zabavení a odreagování na druhé straně je čistě výuka, učivo, které se musíme naučit nazpaměť. Některé učivo nelze pojmout jako hru, zábavu. Existují témata, která neobsahují zábavu ale jen dřinu. Ale my sami si je můžeme přizpůsobit, můžeme nastavit pravidla tak, aby se zábavou staly. Právě toto přizpůsobení, neboli kombinace zábavy a učení obsahuje zážitková pedagogika. Jak říká Pelánek, dobrá hra má v sobě kus výuky a dobrá výuka má v sobě kus hry (Pelánek, 2010, s. 7).

„Cílem pedagogiky zážitku je umožnění vlastním originálním konkrétním prožitím odhalit neznámé oblasti, dosáhnout vědomostí a získat empirické poznatky“ (Vážanský, 1995, str. 133).

Obr. č. 3 – Okruh lidských zkušenosti (Vážanský, 1995, 135)

Pedagogika zážitku by měla být spojována s radostí, legrací, chutí, učením, překonáváním překážek. Je pro ni typická pohotovost otevřít se novým horizontům, tedy zvědavosti a hledání doposud nepoznaného. Umožňuje nám poznat svůj skrytý potenciál a překračovat hranice svých vlastních možností (Vážanský in Chadimová, 2013).

2.2 Zážitkové programy

Podstatou zážitkové pedagogiky je sestavit takový program, aby podněcoval rozvoj osobnosti. Důležité je si sestavit program, který zahrnuje všechny potřebné fáze. Dramaturgií zážitkového programu se blíže zabývá Jirásek, tvrdí, že „*dramaturgie je klíčovou a rozhodující funkcí. Je to odpovědnost všech, kdo se podílejí na uskutečnění akce, za postavení, jež je v ní přisouzeno nejružnějším programovým aktivitám, za metodu, jak s nimi nakládat a jak dokázat vytvořit klima psychické a sociální podoby* (Gintel, 2013, s. 103).“

Neumann uvádí, že osobnost instruktora by měla být komunikativní, vůdcovská a organizačně schopná. Dobrého vedoucího také charakterizují získané zkušenosti (Neuman, 2007).

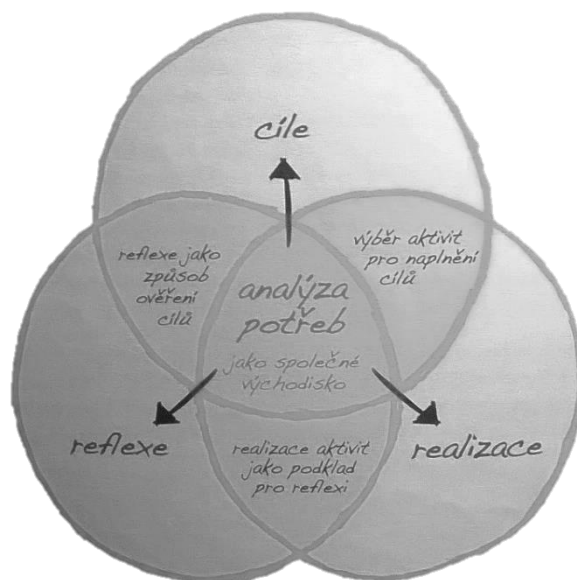
Gintel dále uvádí, že mezi činností dramaturgickou a činností instruktorskou není přesně vymezená hranice. Dramaturgická činnost se vlévá do instruktorské činnosti a naopak. Budoucí instruktor by měl vědět, že existuje trojí umění dramaturgické, a to umění namíchat z odlišných programových zdrojů, umění vybrat z každého programového zdroje vždy ty nejvhodnější a nejúčinnější aktivity a nakonec umění předložit vybrané programy v pravý čas (Gintel, 2013, s. 103).

Dle Neumana musíme program rozčlenit do 4 etap (Neuman, 2007):

- v první etapě určuje cíle a zaměření hry.
- v druhé etapě plánuje, jakými prostředky splní zvolené cíle – dotváří a upravuje pravidla hry
- třetí etapa je přípravná – jedná se o činnosti před zahájením hry
- čtvrtá etapa je přímo realizace hry, kdy instruktor sleduje hru a rozhoduje o případných úpravách jejího průběhu.

Slejšková uvádí podobný princip, který by se měl dodržovat, pokud chceme něco vědomě připravit nebo dovést do cíle. Nejdříve provést analýzu potřeb, musíme nalézt odpovědi na tyto otázky: čemu se chceme věnovat a proč, kde cítíme z pohledu kompetencí problém, co potřebujeme hodnotit, jak zapojíme zážitkovou pedagogiku. Jakmile máme odpovědi na tyto otázky, stanovíme si cíle. Nejdříve si stanovíme obecný, programový cíl poté začneme vytvářet cíle dílčí. Zaměříme se na to, co chceme, aby si účastníci odnesli, jakou kompetenci. Dále musíme určit, jak budeme aktivitu evaluovat. Nesmíme si zapomenout položit tyto otázky: Co budeme hodnotit, koho budeme hodnotit, jak budeme hodnotit, kdy budeme hodnotit (Slejšková, 2011, s. 41). Následně můžeme projekt realizovat. Důležitá a často opomíjená část je reflexe. Reflektujeme, co se účastníci naučili, a jakým způsobem se to naučili a zda fungovala metoda učení se zážitkem (Slejšková, 2011, s. 16). Na obrázku viz níže, můžeme vidět graficky znázorněn tento metodický princip.

Obr. č. 4 – Metodický princip (Slejšková, 2011, s. 16)

Zážitkové programy jsou poněkud náročnější na čas. A to nejen v rovině příprav učitele ale především je třeba si udělat dostatečný časový prostor na samotnou realizaci zvolených aktivit. Nesmíme však na počátku

zapomenout analyzovat skupinu. Musíme zjistit, zda jsou účastníci vůbec ochotni spolupracovat. Případně musíme vymyslet, jak účastníky motivovat k činnosti.

Neumann na druhou stranu tvrdí, že *„neexistuje jednotný recept na správné či špatné řazení a upořádání her; ovlivňují je naše zkušenosti, instinkty a interpretace jejich obsahu. Přes všechnu přípravu musí zůstat prostor pro spontánnost, změnu a nepředvídatelnost události (Neuman, 2007, s. 32).“*

2.3 Prostředky zážitkové pedagogiky

Prostředky zážitkové pedagogiky se rozumí nejrůznější hry všech typů, kreativní a dramatické dílny, besedy, hraní rolí, výzvodové situace, modelové situace, nebo aktivity směřující k týmové spolupráci a sebepoznání. Pro zážitkovou pedagogiku je hlavním prostředkem prožitek. Prostředkem však může být také věc, příběh, situace nebo materiál. Při vhodném použití prostředku, správném uchopení situace a vytyčením hlavního cíle můžeme dosáhnout požadovaného výstupu. Prožitky i zážitky jsou vyvolány v procesu dramaturgie, tedy v cíleně plánovaných a uváděných situacích, kde se nejčastěji používají různé podoby fenoménu hry. Neumann mezi prostředky zážitkové pedagogiky uvádí tyto činnosti (Šauerová, 2013, s. 9 – 11):

- pohybové aktivity, sporty v přírodě, turistika, rekreace, tábornická praxe
- umělecké aktivity – literatura, výtvarní umění, hudba, zpěv, tanec, film, divadlo, fotografování
- sociálně psychologické aktivity – komunikativní, sebepoznávací, tvořivostní, intelektuální
- společenské aktivity – moderní společenské tance, slavnosti a rituály
- moderní deskové hry
- kognitivní aktivity – pozorování a monitoring, poznávání, experiment
- technické aktivity – konstrukce, zručnost, technika, vlastní praxe
- IT mediální výchova – hry, programování, tvorba, vyhledávání.

2.4 Zážitková pedagogika a její transformace v zážitkovou andragogiku

„Děti žijí v přítomnosti a budoucnost před nimi leží otevřená, vzdálená, že se jí ani dočkat nemohou. Lidé nezatěžující se starostí o práci a žijící z milodarů mají rovněž času nazbyt. Nuda bývá způsobem jejich prožívání. Zato rozumní dospělí žijí v předběhu, nemyslí na to, co je, kde už měli být, co už měli mít uděláno (Jirásek, 2008, s. 7).“

Zážitková pedagogika je zaměřená na děti a mládež. Jak můžeme vidět výše, jsou to jedinci, kteří mají před sebou celou budoucnost. Nezatěžují je starosti o práci a mají přebytky času, kterých si neváží. Naopak zážitková andragogika je zaměřena už na dospělého jedince. Dospělý člověk si uvědomuje cennost času a znalostí. Vypůjčíme si definici od Průchy *„andragogika je definovaná jako věda o výchově dospělých, vzdělávání dospělých a péče o dospělé, respektující všestranné zvláštnosti dospělé populace a zabývající se její personalizací, socializací a enkulturací.“* (Palán in Průcha, 2000, s. 97)

Andragog pomáhá dospělému při procesu učení. Úkolem andragogiky je tedy vzdělávání dospělého. V dnešní době je trendem vzdělávat se v každém věku. Využití celoživotního vzdělávání dosáhlo obrovských rozměrů. Hodně dospělých je vnitřně motivováno ke studiu. Cítí se nenaplněna a neoceněna a potřebuje dále formovat svou osobnost. Další část dospělých jedinců je motivována zevnějšku. Musí si dodělat vzdělání, aby mohli dále pokračovat ve své profesi. Velkým otřesem pro řadu „pedagogů“ byla vyhláška, že každý pedagogický pracovník musí mít vystudovaný magisterský titul v oboru, ve kterém působí. Řada „pedagogů“, ač měla čtyřicetiletou praxi, byla donucena opustit pedagogickou půdu, jelikož si do požadovaného termínu nedodělala odbornou kvalifikaci. Na druhé straně tu byli „pedagogové“, kteří se opět vrátili do soustavného vzdělávacího procesu.

I přesto, že se zážitková pedagogika zaměřuje na jinou cílovou skupinu než zážitková andragogika, jejich struktura procesu je obdobná. U každé této disciplíny řešíme tyto tři zásadní momenty (Šauerová, 2013, s. 23):

- Akce jako záměrně promyšlený a zrealizovaný proces, který má své pravidla a cíl.
- Zážitek jako reakce na akci. V míře zážitku hraje svoji významnou roli kromě jiných determinantů také náročnost úkolů, které umožňují rozvoj kreativity jednotlivých členů skupiny, s nimiž učitel, či andragog pracuje.
- Prožitek jako důsledek reakce. Intenzita závisí na otevřenosti. Prožitek je blíže specifikován v další kapitole.

2.5 Historie zážitkové pedagogiky

Ústřední postavou, která se zasloužila o vznik pedagogiky zážitku, byl Kurt Hahn. Tento muž patří k inspirativním reformátorům výchovy. Myšlenka kurzů vznikla v roce 1925 již v Salemu, kde byly realizovány první kurzy. Podstatou kurzu bylo spojení tělesného tréninku, expedice, projektu a poskytování pomoci. Tyto čtyři elementy se staly podstatou Hahnovy „prožitkové terapie“. (Hanuš, 2009, s. 23)

Tuto myšlenku Hahn dále rozpracoval a založil školu s názvem Outward Bound. Tato škola vznikla v roce 1941 a sloužila rozvoji námořníků. Podstatou bylo, že Hahn chtěl najít zdůvodnění, proč v krizových situacích přežívají na moři většinou starší námořníci. Vždyť přeci mladší námořníci mají větší sílu. Příčinu Hahn viděl v lepší psychické odolnosti starších námořníků a jejich zkušenostech. Vytvořil tedy metodu Outward Bound, což je metoda učení se činností. V angličtině je používaný pojem „learning to doing“. Každý přichází k poznání přes reálný zážitek (Bubelíniová, 1997, s. 13 – 15).

3 PROŽITEK

Každý jedinec v dnešní době touží po prožitku, zážitku. Prožitek je pro nás jedním z měřidel kvality života. Projekt Seznamovák UP je založen na prožitku, jelikož právě díky prožitku dochází k učení, proto se blíže seznámíme s tímto pojmem.

Pojem prožitek je v současné době velmi populární. Můžeme se s tímto pojmem setkat jak ve vědeckých pracích, tak i mezi laickou veřejností. Mezi laickou veřejností se tento pojem dostal prostřednictvím komerční sféry, která tyto pojmy používá pro zvýraznění a zatraktivnění nabídky v oblasti rekreace a různých sportovních aktivit (Kuban, 2003).

Pojem prožitek blíže definovali Hartl a Hartlová, prožitek může být citově zabarvené vnímání aktuálního, často dramatického životního okamžiku nebo se může jednat o náhlé poznání vzniklé ze zhodnocení okolní skutečnosti. Prožitek nelze simplifikovat do podoby zvolené činnosti a určité periody jeho trvání. Hlavní podstatou prožitku je jeho akceptace (Hartl a Hartlová in Kircher, 2007, s. 30).

3.1 Prožitek a čas

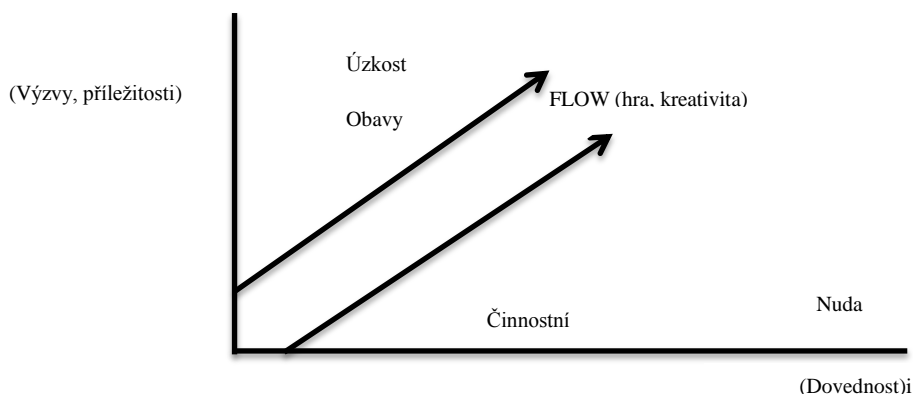
Dle Hogenové je problémem prožívání jak zaplnit čas. Nestačí jej zaplnit něčím známým, chceme prožitky, jež jsou naprosto nové, zrozené. Ovšem zrod něčeho úplně „prvního“ je vždy i počátkem času. Čas se nepřidává zvenku k prožívanému obsahu, čas není přídatkem – appendix, není něčím dodaným, čas se děje a vytváří těmito prožitky (Hogenová in Kircher 2007, s. 31). Časovost prožitku není homogenní, ale vnitřně bohatě strukturovaná. V potaz musíme brát aspekty jako je zaujetí, soustředěnost, koncentrace, pozornost, tělesná teplota, rychlost metabolismu, jasnost vnímání, novost situace. Dále musíme brát v úvahu i věk. Malé dítě prožívá čas pomaleji než starý člověk. Tento poznatek je doložen tím, že starší organismus se vyznačuje menším počtem fyziologických pochodů a psychicky menším počtem událostí (Kircher, 2005, s. 8).

Některé události můžeme prožít velmi rychle a jiné naopak ubíhají velmi pomalu, přestože hodiny naměří vždy stejný časový úsek. Např. při zkoušce, hodiny nám ubíhají velmi pomalu, počítáme každou minutu a modlíme se, abychom to už měli za sebou. Přitom když provozujeme zajímavou činnost, kterou máme rádi, ani nevšimneme, že uběhla hodina, dvě hodiny. Dále můžeme uvést zajímavý příklad z knihy Emotivní pohybové aktivity jako součást kvality života: „*Jestliže poprvé zkouším lezení po skálách, logicky po tom, co se dostanu nahoru, musím i dolů. A zde je intenzivní prožitek, který deformuje linearitu času. Abych se dostal dolů, musím slanit. K tomu slouží sedák, karabina, slaňovací osma a slaňovací kruh. Těmto „chárným věcičkám“ z textilu a železa musím svěřit svůj život, protože většinou se slaňuje z výšky přesahující 10 metrů. Nevím, jak vy, kteří jste toto zažili, ale já si na něj velmi dobře pamatuji. Asi 10 minut jsem stál na polici u slaňovacího kruhu a nechtěl jsem mu věřit. Strídavě jsem si kontroloval, jestli mám dobře zapnutý sedák, cukal jsem za „slaňák“ a odvažoval jsem se k mému prvnímu slání. Odvážil jsem se. Dolů jsem dojel „zpcený až za ušima“.* Tato chvíle mě připadala jako věčnost. Zároveň mi ale dala zkušenost, která se uplatnila v dalších pokusech o slaňování. Prožil jsem si to naplno a zanechalo to ve mně trvalou vzpomínku“ (Hogenová in Kircher, 2007, s. 33).

3.2 Optimální prožitek – pojem „flow“

Pojem „flow“ nejčastěji překládaný jako „prožitek plynutí“ zavedl americký psycholog Csikszentmihalyi. Stav plynutí charakterizuje jako stav, ve kterém jsou lidé tak ponořeni do určité činnosti, že nic jiného se jim nezdá důležité. Tento prožitek je tak radostný, že se ho lidé snaží dosáhnout i za vysokou cenu. Při tomto stavu člověk dokáže zapomenout na nepříjemné stránky svého života. K prožitku potřebujeme energii, ovšem i samo prožívání je podle autora energií. Otázkou je, jak s touto energií zacházet (Csikszentmihalyi in Kircher, 2007, s. 41).

Obr. č. 5 – Optimální prožitek (Kircher, 2007, s. 41)

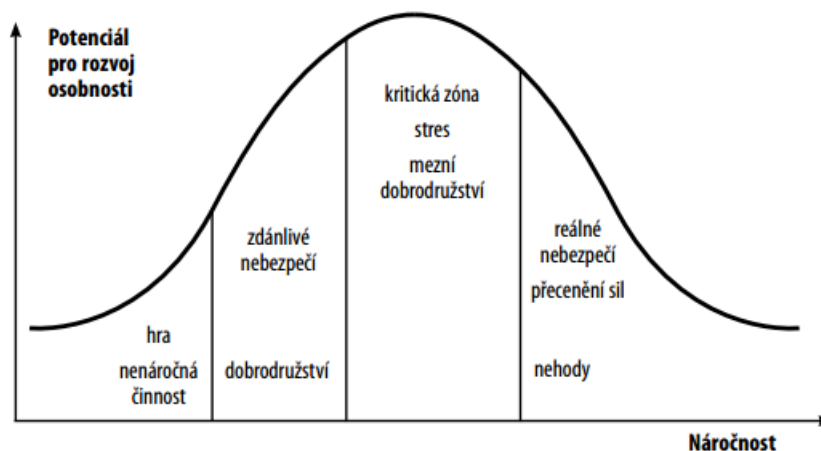

Prožitek lze definovat pomocí dvou rozměrů: co je nutno udělat (úkoly, výzvy, příležitosti) a co jsem schopen udělat (dovednosti, schopnosti). Při prožitku se poměr těchto dvou parametrů přibližně shoduje, tzn. příležitosti a dovednosti jsou v rovnováze. Tím se prožitek odlišuje od stavu nudy, kdy má člověk na práci méně, než zvládne, a od stavu úzkosti, kdy má člověk na práci více, než zvládne (Kircher, 2007, s. 43).

3.3 Osobnostní rozvoj na základě prožitku, zážitku a zkušenosti

Východiskem pro praktické uvažování o člověku je názor, že každý člověk je osobností, ale že se lidé liší stupněm své osobnostní zralosti a způsobilosti zvládat úkoly života (Smékal, 2002). Důležitým podnětem pro rozvoj osobnosti je výchova člověka. Člověk může být vychováván několika způsoby, jako nejúčinnější způsob výchovy se ukázal právě prožitek, zážitek a zkušenost.

Obr. č. 6 – Náročnost prováděné aktivity v návaznosti na osobnostní rozvoj (Neuman, 2000)

Neumann ukazuje na schématu, kdy má jedinec největší potenciál pro rozvoj osobnosti, kdy je nejvíce vychováván. Důležitá je pro nás kritická zóna, kde je největší potenciál pro rozvoj osobnosti. Mezním situacím se dá vyhýbat tím, že děláme, jako by nebyly. Ale to lze jen tehdy, dokud je sami neprožijeme. Stačí pomluva, zklamání v člověku a už na nás mezní situace plně doléhají. Pokud se vyhýbáme vědomému zpracování mezních situací, pak je prožíváme jako každou jinou konkrétní situaci. V našem vědomí se vynořují pocity zmaru, závisti, zmatenosti bláznivé nápady a bezradné myšlenky. Přijmeme-li mezní situaci s plnou vážností, naše osobnost se otevře a zraje k vyšší úrovni (Kircher, 2007, s. 59).

4 ADAPTAČNÍ KURZY

V této kapitole si blíže charakterizujeme adaptační kurzy, specifikujeme účel adaptačních kurzů a zdůrazníme potřebnost a důležitost adaptačních kurzů.

4.1 Charakteristika adaptačních kurzů

Definice adaptačních kurzů není jednotná a bohužel se s ní nesetkáme ani v pedagogickém, psychologickém a bohužel ani v andragogickém slovníku. Proto se sama pokusím jednou větou definovat tento pojem. Jedná se o kurz, který probíhá mimo školní prostředí, jehož cílem je stmelení a vytvoření kolektivu.

Dubec definuje adaptační kurz jako soustředění, které poskytuje jedinečnou možnost hlouběji se poznat a stmelit v rámci třídy. Procesy vzájemného poznávání a sblížování, které ve škole trvají většinou měsíce, je zde možné nastartovat a významně urychlit během několika dní (Dubec, 2007, s. 4).

Adaptační kurzy jsou určeny pro studenty prvních ročníků různých typů škol. Ať už se jedná o základní školy, střední školy nebo vysoké školy. Adaptační kurz probíhá zpravidla před vstupem do školy nebo v prvním měsíci školy. Jak jsme již uváděli výše, cílem adaptačních kurzů je pomoc jedinci přizpůsobit se novému prostředí.

Podstatou adaptačních kurzů je, aby se jedinci mezi sebou poznali jinak, než jak jim vzdělávací, školní prostředí umožňuje. Během kurzu spolu účastníci spolupracují a snaží se lépe porozumět jeden druhému. „*Kurz nevytvoří soudržnou skupinu na dlouhá léta, ale přinese studentům výhodu, která jim usnadní zvládnutí nároků nové školy, spolupráci a vytváření hlubších přátelských vztahů*“ (Novák, 2013).

Velfová uvádí, že „*adaptační kurzy žáků 1. ročníků jsou důležité pro usnadnění nástupu žáků na školu. Díky nim dojde k vytvoření základů pozitivního klimatu v kolektivu* (Velfová, 2008).“ Také uvádí důvod, proč některé školy adaptační kurzy neorganizují. Důvodem může být finanční

a organizační náročnost. Důležitým aspektem je také nemožnost účasti pro žáky se specifickými potřebami. Tito žáci se samozřejmě mohou účastnit takových to kurzů, ale jen za doprovodu asistenta. Ten pak zvyšuje cenu kurzu a pro některé žáky je takový kurz finančně nedostupný. (Velfová, 2008).

Adaptační kurzy mají poměrně dlouhou tradici, ale nikdy jich nebylo tolik, jako v posledních dvou letech. Častokrát i právě možnost účasti na adaptačním kurzu je pro žáka kladným kritériem pro volbu školy. Adaptační kurzy většinou organizuje škola sama nebo je možné k jejich zajištění využít služeb různých organizací, které připraví program kurzu tzv. „na klíč“.

4.2 Cíle adaptačních kurzů

Dle Velfové „je krátkodobým cílem adaptačního kurzu navození pozitivního sociálního klimatu třídy, posílení pocitu odpovědnosti žáků vůči vlastní osobě, profesní i osobní budoucnosti i vůči kolektivu třídy, sžití se s kolektivem i způsobem práce na škole. Hlavním dlouhodobým cílem je snížení počtu případů předčasných odchodů ze vzdělávání na minimum (Velfová, 2008).“

Dle RVP jsou cíle adaptačních kurzů tyto:

- dosáhnout vzájemné spolupráce jedinců ve skupině
- poznat schopnosti a dovednosti jedinců i skupiny jako celku
- umožnit jednotlivcům snáze najít své místo ve skupině
- předcházet negativním sociálně patologickým jevům, jakými jsou šikana, kriminalita, alkoholismus, xenofobie (Hublová, 2011).

4.3 Pilíře adaptačních kurzů

V následujícím textu si popíšeme hlavní pilíře adaptačních kurzů

1. pilíř: pobyt mimo školu – samotným odtržením žáků z prostředí školy a domova je možné často dosáhnout jejich odlišného prožívání a chování.
2. pilíř: společné prožitky – používanými metodami jsou metody zážitkové pedagogiky, žáci si musí projít řadou aktivit, které u jedince

vyvolají řadu prožitků. Zážitekovou pedagogiku a prožitek si blíže popíšeme v další kapitole.

3. pilíř: spolupráce – cílem tohoto typu programu je stmelení skupiny, ke kterému dochází, když žáci intenzivně řeší dané úkoly.
4. pilíř: čas pro sebe – je doba, kdy se žáci baví, jak sami chtějí, podnikají neřízené aktivity
5. pilíř: provázející přístup – je založen na respektu. (Dubec, 2007, s. 4)

4.4 Zásady adaptačních kurzů

Znakem každé dobré spolupráce je dodržování pravidel. Stejně tak je tomu i u adaptačních kurzů. Nejdůležitější je, si vždy dopředu stanovit pravidla, které se musí striktně dodržovat.

- Pravidlo STOP – pokud se některý z účastníků nebude cítit zralý na určitou aktivitu, může to říct „stop“ a je uvolněn z aktivity. Adaptační kurz má eliminovat strach, nejistotu a další negativa. Proto je pouze na jedinci, zda se chce zapojit nebo ne. Cílem je nevyvolávat tlak u účastníků, naopak cílem je vzbuzovat motivaci.
- Dotazy až po instrukci – toto pravidlo je eliminuje duplikaci informací nebo zbytečné dotazy, vede také k samostatnému myšlení jedince
- Nebezpečné aktivity – cílem je předejít zranění
- Oslovujeme se křestním jménem/ přezdívkou – cílem je začlenit ihned od začátku kurzu oslovování členů skupiny. Jedinci se rychle poznají a odbouráme tím nejistotu.
- „Neskáčeme si do řeči“ – toto pravidlo umožňuje efektivně diskutovat ve skupině. Je dobré si vymyslet symbol, gesto, které při porušení tohoto pravidla lektor nebo účastníci použijí.
- Chodíme včas – toto pravidlo umožňuje maximálně využívat čas věnovaný společnému programu (Dubec, 2007, s. 5 – 6).

5 MLADÁ DOSPĚLOST

Skupinou, na kterou se zaměřuje tato diplomové práce, jsou studenti nastupující na vysokou školu. Jedná se tedy už o dospělé jedince, částečně u těchto jedinců dochází k přechodu mezi pozdním dospíváním a mladou dospělostí.

5.1 Charakteristika dospělosti

Dospělost zahrnuje široké období života, v tomto období dochází k sociální, psychické a fyzické zralosti. Jedinec dosáhne své konečné velikosti, získá plné síly pro vykonávání životních funkcí, dosáhne a překročí svůj životní vrchol. Jedná se o velké rozsáhlé období, proto si vypůjčíme rozdělení dle Říčana, který dospělost rozdělil na tyto dílčí periody:

- 1) časná dospělost (20 – 30 let) – mecitma
- 2) střední dospělost (30 – 45 let) – adultium
- 3) pozdní dospělost (45 – 60 let) – intervium (Říčan, 1989).

Dospělost ovšem nelze vymezovat jen počtem let (člověk ve 30 letech nemusí být prakticky dospělým), ale činnostmi, které jedinec realizuje (Novotná, 2004, s. 58).

Říčan charakterizuje dospělého následovně (Říčan, 1989, s. 230):

- dospělý vykonává produktivní práci, jejíž smysl chápe a která ho činí ekonomicky soběstačným, případně se soustavně připravuje na své pracovní uplatnění, podává dobrý a stabilní pracovní výkon
- spolupracuje bez zbytečných konfliktů, přijímá i poskytuje radu a pomoc, podřizuje se vedení a sám vede méně zkušené
- samostatně hospodaří, udržuje si v pořádku věci a záležitosti
- v pracovních i jiných situacích se chová a jedná vyspěle, záležitosti řeší samostatně, je zdravě asertivní
- mám realistické plány do budoucnosti v souladu s hlubšími zájmy a sklony
- bydlí samostatně, resp. má alespoň jasné ohraničený prostor ve společném bytě

- má blízké přátele, ale dokáže být sám
- dokáže mít uspokojivý dlouhodobý partnerský vztah
- cílevědomě rozšiřuje svou orientaci v prostředí, v němž žije a pracuje
- aktivně se zajímá a pečuje o blaho rodiny, přátel i širšího lidského společenství.

S. Freud např. hodnotil dospělého především podle toho, jak umí pracovat a milovat (Novotná, 2004, s. 58).

5.2 Mladá dospělost

My se zaměříme na časnou neboli mladou dospělost. Takto označujeme přechodnou životní etapu zhruba mezi 20. a 25. rokem života. V tomto období ještě mladý člověk řeší některé vývojové úkoly předchozího období a současně musí čelit nově vznikajícímu úkolu života v dospělosti. V tomto období nastupují jedinci na vysokou školu, ale také v tomto období ukončují vysokoškolský život a hledají si práci. Nejdůležitějším úkolem je nalezení stálého životního partnera. Jedná se období optimálních reprodukčních schopností (Langmaier, 2002, s. 93). Tělesné změny mají jen malý význam, tedy s výjimkou těhotenství a porodu. Socializační změny zahrnují především přijetí nových rolí a s nimi spojených způsobů chování. Dospělost je také obdobím značné diverzifikace¹ psychosociálního vývoje, ať už jde o důsledek osobní volby nebo sociálního tlaku okolností (Vágnerová, 2007, s. 11).

V období rané dospělosti dochází k dalšímu rozvoji poznávacích funkcí. Stabilizuje se emoční prožívání, upevňuje se sebepojetí a probíhají změny v oblasti socializace. Jedná se období plné nadějí a jejich postupného naplňování. Rozhodnutí rané dospělosti však mohou mít závažné důsledky, jelikož některé změny jsou nevratné, jako je např. rodičovství (Špatenková, 2013, s. 33).

S určitou nadsázkou lze říci, že teritoriem tohoto věku je celý svět. Předpokladem přijatelného rozvoje jsou získané zkušenosti. Dalším

¹ diverzifikace = proces zvyšování rozmanitosti; rozrůžňování

faktorem, který ovlivňuje způsob pojetí vlastní dospělosti, spojený s jejím konkrétním naplněním, je zkušenost s chováním dospělých lidí v dětství. Vzory, které člověk v této době poznal, a byly pro něj důležité, jej ovlivňují, aniž si to plně uvědomoval (Vágnerová, 2007, s. 12).

V tomto období by se měl jedinec naučit samostatnost a nezávislost, měl by být ekonomicky soběstačný, ovšem při studiích to není úplně možné, proto se tu stále objevuje podpora rodiny. Často se stává, že někteří jedinci si na tuto situaci zvyknou natolik, že se nedokáží obejít bez finanční podpory ještě i několik let po studiích. Dále jedinci získávají svobodná volbu sociálních vztahů. To souvisí s výběrem partnera pro život. V dnešní době se stále setkáváme s jedinci, kteří tento „výběr odkládají“.

I když různí autoři kladou důraz na rozdílné znaky, lze jako nejpodstatnější rysy dospělosti uvést (Špatenková, 2013, s. 15 – 16):

- dosaženou identitu
- samostatnost
- autoregulaci a schopnost vlastního rozhodování
- odpovědnost
- orientaci na budoucnost.

Role dospělého je typická většími právy i nárůstem povinností a odpovědností. Má větší sociální prestiž, protože její zvládnutí je náročnější.

Do období mladé dospělosti je nakumulováno několik zásadních životních mezníků: člověk získává stabilnější profesní postavení, uzavírá manželství (či si volí jinou formu trvalejšího partnerství) a stane se rodičem. Toto období bývá také často označováno jako období intimity, jejímž úkolem je vytvoření důvěrného, spolehlivého a stabilního vztahu, který by mohl sloužit jako zdroj citové jistoty a bezpečí (Vágnerová, 2007, s. 14 – 16).

5.3 Fyzické změny v mladé dospělosti

Dvacátá léta jsou dobou největší tělesné síly, energie, vitálního elánu, robustního zdraví. Jedinci musí vzít své tělo realisticky na vědomí. Je-li dvacátník nespokojen se svými duševními vlastnostmi, nabádáme ho

k sebevýchově. Je-li nespokojen se svým tělem, nabádáme ho, aby zlepšil svoji postavu zvýšením výkonnostního cvičení. Je důležité, aby si jedinci uvědomovali svoji krásu, vytrvalost, zdraví a duševní odolnost (Říčan, 1989, s. 232 – 233). Ovšem ani po dvacátém roce není růst tkání a vzestupný vývoj ukončen, ale pokračuje ještě dalších deset let. Je to sice neznatelný, nicméně stálý pozvolný růst asi do třiceti let. V období mladé dospělosti vrcholí svalová síla, pak dochází k malému postupnému úbytku rychlosti a pohotovosti reakcí. Pokles však bývá velmi pomalý a plynulý, v běžném životě nevádí, ovlivňuje spíše profesní život nebo sportovní aktivity. Tělesná hmotnost se zvyšuje a mění se také tělesné proporce, ty ovšem závisejí i na jiných podnětech, jako jsou výživa, životní styl. Sexualita je důležitou součástí života ve všech etapách dospělosti. Se zvyšujícím se věkem potřebuje člověk k sexuálnímu životu více času, tělesnou a psychickou pohodu a především jistotu, že je se svým partnerem všestranně akceptován (Špatenková, 2013, s. 22 – 23).

5.4 Proměna kognitivních funkcí

Schopnost uvažovat abstraktně si osvojí již adolescenti, ale užívají ji odlišně, než mladí dospělí. V adolescenci převažuje radikální přístup k hodnocení čehokoliv. Jedinci jsou buď příliš kritičtí, nebo přehnaně milí. Důvodem je nezkušenost adolescentů, převaha školského způsobu uvažování (Vágnerová, 2007, s. 18). Právě zkušenost ovlivňuje rozvoj myšlení. V závislosti na zkušenosti přehodnocuje jedinec význam určité situace. Dříve by měl na situaci pouze jediný pohled a jediný způsob řešení. Ale v mladé dospělosti se myšlení stává integrovanější. Samozřejmě závisí na tom, zda je situací plně nová nebo zda se jedná o již obdobně zažitou situaci. V mladé dospělosti dochází relativně rychle ke zpracování informací a k řešení problémů, zdokonalují se kognitivní kompetence. Jedinec bere v úvahu různé aspekty problému, jeho mnohoznačnost i celkový kontext (Vágnerová, 2007, s. 19).

Důležitou životní událostí, která přispěje ke kognitivnímu rozvoji, může být volba dalšího studia. Jedinec může získat úplně jiný pohled na sebehodnocení.

5.5. Emocionalita a sebepoznání

V průběhu mladé dospělosti dochází ke stabilizaci emocionality. Celkově začínají být jedinci vyrovnanější, přestože mohou zažívat velmi silné prožitky. Převažuje zejména pozitivní emoční ladění. Dochází k harmonizaci a optimalizaci. Mladý dospělý člověk potřebuje získat nové informace a dosáhnout takové úrovně poznání různých emočních projevů, která by mu v budoucnu umožnila úspěšnější sociální orientaci i adaptaci. Mladé lidi lákají nové podněty, i když mohou vést ke zklamání (Vágnerová, 2007, s. 23).

Mladí dospělí jsou ochotni přijmout větší emoční a sociální riziko, což se projeví snadným navazováním většího množství různých vztahů, které mohou být povrchní a mohou se snadno střídat. V rámci sociální interakce získávají mladí informace o dopadu vlastních nálad a emočních projevů na interakční partnery. Zároveň věnují značnou energii vytvoření vlastní sociální sítě, která by rozšířila možnost výběru trvalejších přátel i partnera. V momentě, kdy si vyberou přátele, škatulkují je dle informačního potenciálu. Kladou velký důraz na získání nových zkušeností. V tomto období jsou přátelé i partner důležitou součástí jedince – potřebuje je. Postupem věku jedinec přátele redukuje a narůstá jejich kvalita (Vágnerová, 2007, s. 25 – 26).

Zodpovědnost za vzdělání a výchovu v mladé dospělosti jedinci je na jedinci. Jedinec si určuje, jakým směrem se budou opírat. Na střední škole byla většina jedinců ještě ovlivňována rodiči a učiteli. Učitelé se snažili vést jedince k úspěšnému dokončení školy. Nyní je to jinak. Dvacátník se sám stará o své vzdělání. Není nikým veden, už nemá třídního učitele, který by ho káral za špatné známky. Teď záleží na něm, zda chce nebo nechce získat další poznatky, dovednosti, případně tituly. Proto je důležité, aby se jedinec do období mladé dospělosti alespoň částečně naučil sebevýchově, která se opírá o sebepoznání. Na vysoké škole se prosazuje kooperativní komunikační proces, který vede studenty k autoregulaci. Právě na vysoké škole jedinci rozvíjejí potřebu sebevýchovy, tak aby se stala stabilním rysem jejich osobnosti. Sebevýchova nenásilným způsobem pomáhá jedinci,

aby realisticky i bez vnějšího nátlaku usiloval o rozvoj vlastní osobnosti, o kulturní vzestup.

Obsahovou strukturu sebevýchovy (sebeprojektování) lze rozdělit dle kohoutka do několika oblastí (Kohoutek, 1998, s. 34 – 39):

- Kompetentnost vlastní odbornosti, průběžné osvojování vědomostí a rozvoj schopností. Osvojování správných metod učení, myšlení, řešení problémů.
- Rozvoj kladných vlastností emocionality a temperamentu a potlačování záporných rysů v oblasti temperamentu. Člověk se učí ovládat své emoce, zejména ve smyslu redukce příznaků psycho nervové lability. Díky tomu, může jedinec dosáhnout změny cholerického temperamentu na sangvinický, resp. melancholický na flegmatický.
- Formování volných, charakterových a morálních vlastností. Např. změna chování k sobě samému, ke druhým.
- Utváření a rozvíjení postupů, potřeb, zájmů, tendencí, vzorů pudových reakcí, hodnotové orientace. Jde o motivační jednotky osobnosti, resp. zaměření.
- Osvojení žádoucí životosprávy (bez alkoholu, nikotinu, drog), spadá dodržování duševní hygieny, úsilí o život bez zbytečných stresů, odolnost vůči zátěžím.

Sebevýchovu definuje Kuric (Kuric in Kohoutek, 1998, s. 39) jako cílevědomý, plánovitý a systematický proces formování vlastní osobnosti na základě vytyčení cílů k dosažení žádoucích vlastností pro plodný a tvořivý život v současnosti i v budoucnosti. Účinnost sebevýchovy je zvyšována respektováním principů aktivity, uvědomělosti, cílevědomosti, soustavnosti, dobrovolnosti a samostatnosti. Studenti bývají velmi ovlivňováni okolím, více jim záleží na hodnocení okolí než na vlastním hodnocení. To označujeme jako heteronomní charakter sebevýchovy, kdy jedinec bere v potaz hodnocení okolí (Kohoutek, 1998, s. 41).

Sebevýchovou člověk nejen, že získává poznatky a dovednosti, ale především rozvíjí své potřeby a zájmy. A jedince by se měl snažit naplňovat své touhy, zájmy, proto je tak důležité, aby se jedinci naučili sebevýchovy.

6 PROJEKT SEZNAMOVÁK UP

V této kapitole si charakterizujeme projekt Seznamovák UP, který je těžištěm mé diplomové práce. Popíšeme si, v čem tento projekt spočívá a jaké jsou jeho cíle. Také krátce popíši historii projektu a zaměřím se na program Seznamováku UP.

6.1 Charakteristika Seznamováku UP

Jedná se o adaptační kurz plný vzdělávacích, sportovních a herních aktivit před začátkem zimního semestru. Projekt je určen pro studenty nastupující do 1. ročníku UP. Projektu se účastní tyto fakulty: PDF, FF, PŘF, PF, FZV. Cílem projektu je příprava studentů na vysokoškolský život (tvorba rozvrhu, zapsání zkoušky, objasnění kreditového systému, princip stipendií). Náplň projektu je velmi pestrá, a třebaže je veškerý program dobrovolný, zastoupení na aktivitách je hojné. Součástí jsou sportovní aktivity (volejbal, fotbal, softbal, tenis, badminton), teambuildingové hry na posílení kolektivu a navázání přátelství (pohybového i kreativního charakteru), výlety po okolí, ukázka individuálních/ skupinových schopností, deskové hry a především konzultace s úspěšnými studenty. Každodenní náplní projektu jsou přednášky týkající se UP. Zaměřeny jsou především na seznámení studentů se studijními předpisy, s kreditovým systémem, s portálem STAG. Další přednášky jsou o ubytování, stravování, knihovnách, stipendiích, Akademik Sportcentru UP, ERASMU+. Nově je do projektu začleněna přednáška „Jak správně psát seminární práce“.

Cílovou skupinou projektu jsou studenti nastupující do 1. ročníku UP. Věková skupina přibližně mezi 18. a 22. rokem. Jedná o období mladé dospělosti, toto období je blíže popsáno v páté kapitole. Místo konání kurzu je vždy v kempu mimo Olomouc. Projekt se konal v kempu v Náměšti nad Oslavou. Účastníci byli ubytováni v rekreačních chatkách po 4 – 6 osobách. Kemp disponuje sociálním zázemím, jídelnou, kuchyní, společenskou místností, velkým stanem pro pořádání společenských akcí a několika

menšími společenskými místnostmi. V kempu je možnost využití sportovního vybavení, bazénu a podobně.

6.2 Náplň projektu

Jak bylo uvedeno výše veškerý program na Seznamováku UP je dobrovolný. Účastníci mají na výběr více aktivit ve stejný čas, takže si můžou vybrat, zda se chtějí účastnit sportovní aktivity, teambuildingové nebo diskuzní, deskové aktivity. Tím, že si jedinci sami vybírají aktivity, částečně zjistíme jejich charakterové vlastnosti. Dochází k vytvoření skupin s podobnými zájmy. Každá skupinka a tedy i aktivita má svého lektora (v případě většího zájmu o jednu aktivitu, má pak skupina více lektorů. Záleží také na náročnosti programu). Lektor, instruktor dohlíží na program a určuje jeho spád. Program je rozdělen na dopolední, odpolední a večerní. Odpolední program je navíc rozčleněn na odpolední program I. a odpolední program II., výjimkou, kdy mají účastníci na výběr pouze jednu aktivitu je odpolední program I., součástí odpoledního programu I. jsou vždy stěžejní přednášky. Do stěžejních přednášek zahrnujeme přednášku o STAGu, ERASMU+, Knihovnách, Stipendiích. Během těchto přednášek studenti, nemají žádný paralelní program. Do ostatních programů kombinujeme vždy sportovní aktivitu (např. volejbal, lakros, stolní tenis, fotbal, badminton) s teambuildingovou aktivitou (stmelovací hry) a třetí možností bývají buď deskové hry, nebo debatní kroužky. Teambuildingové aktivity zahrnují hry na navázání přátelství. Např. hry na důvěru, taktické hry a podobné „táborové hry“. Pro představu si popíšeme přesněji některé vybrané teambuildingové aktivity:

Gordický uzel

Hráči vytvoří kruh, stojí čelem k sobě a mají zavřené oči. Instruktor zadá pokyn a všichni se musí pravou rukou někoho chytit. Jakmile jsou všichni chycení, udělají totéž s levou rukou. Instruktor zadá druhý povel, aby hráči otevřeli oči. V tom momentě zjistí, že jsou beznadějně zapletení. Druhá fáze hry spočívá v rozpletení uzlu, aniž by ruce hráčů rozpojily.

Hráči se mohou libovolně otáčet, „krčit“, skákat, křičet. Jediné co nesmějí, je se pustit. Hra končí po úspěšném rozmotání lidského uzlu.

Hututu

Účastníci hry se rozdělí do dvou skupin. Důležitý je stejný počet hráčů na začátku hry. Úkolem skupiny je vysílání jednoho ze svých zástupců na lov do cizího území protivníka. Skupiny se střídají. Lovec smí být vždy jen jeden. Jakmile je lovec v území protivníka může začít lovit, koho se dotkne rukou, toho si bere do svého území. V případě, že by se lovec nevrátil a umřel by na území protivníka, chycení hráči zůstávají na svém území. Mrtvý lovec se pozná tak, že přestane dělat „huhututu“ na jeden nádech. Úkolem lovce je při lovu na jeden nádech pořád hlasitě říkat „hututututu“. V případě, že lovec nebude mít dostatek dechu a nadechne se, zůstává na území protivníka. U této hry nelze předvídat konec, během chvilky se může skóre převrátit o 90 %.

Šátek

Hráči se rozdělí na dva týmy. Do středu hřiště umístíme šátek. Každý hráč má v týmu přidělené číslo (dle počtu hráčů). Instruktor vyvolává číslo např. č. 2, a musí vyběhnout hráči s číslem dva (z obou týmů). Poté kombinuje č. 2 a č. 4. Úkolem je „ukrাদnout“ šátek na své území, aniž by vás protivník chytil (plácnul).

Maršál a špion: Taktická hra

Hráči se rozdělí na dvě družstva a každé družstvo obdrží kartičky s nápisem (bomba, maršál, špion, kardinál atd. (každý člen má určitou hodnotu). Na zapísknutí hra začíná, úkolem je zničit protivníkova maršála. Hráči se chytají nebo okolo sebe takticky chodí. Jakmile někdo chytne bombu, umírá (samotná bomba nesmí nikoho chytout, pouze naznačuje. Dále se vše odvíjí dle hodnoty (vyšší hodnota zůstává ve hře). Hráči neukazují protivníkovi kartičku, pouze při chycení si ověří, kdo z nich umírá (resp. jde z kola ven).

Hibšmani:

Na zemi jsou poházené lístečky s nápisy: Hibšman, Hipšman, Hippschamnová atd. Každý účastník si vezme jednu kartičku. Jakmile si

účastník vybere ze země kartičku, co nejdříve k sobě musí najít partnera: Hibschan – Hibschanová. Lístečky mají různé podobné nápisy. Účastník k sobě musí najít manžela/ manželku se stejným příjmením. V momentě, kdy tvoří manželský pár, sváží se jim ruce a mohou se vydat hledat stanoviště č. 1 až č. 10 (popořadě). Na každém stanovišti si vezmou kartičku s nejmenším číslem. Dvojice s nejnižším počtem vyhrává.

Debatní kroužky jsou taktéž vedené instruktorem, který řídí diskuzi, např. zvolí téma, poté určuje spád diskuze. Při diskuzi účastníci mohou zjišťovat doplňující informace o studiu. Ve velkých případech se stává, že si v rámci diskuzní aktivity žáci předávají informace o volitelných předmětech.

Sportovní aktivity mají vždy rozhodčího, který na začátku vysvětlí pravidla. Poté kontroluje, zda účastníci stanovené pravidla dodržují.

Přednášky jsou vedené vždy jedním z instruktorů. V některých případech je přednáška vedena přímo zaměstnancem Univerzity Palackého. Přednáška o Britském centru byla vedena vedoucím Britského centra. Přednáška o možnostech sportovního využití byla vedena vedoucích Akademik Sportcentra UP. Přednášky o STAGu, ERASMU+, stipendiích, knihovnách, menze a kolejích apod. jsou vytvářené staršími studenty UP. Využíváme poznatky ze studijního řádů, a znalosti a zkušenosti získané během studia na UP.

Harmonogram projektu:

08,30 – 10,00	snídaně
10,00 – 12,00	dopolední program
12,00 – 13,00	oběd
13,00 – 14,00	polední klid
14,00 – 16,00	odpolední program I.
16,15 – 18,00	odpolední program II.
18,30 – 20,00	večeře
20,00 – 20,15	informativní schůzka
21,00 – 00,00	večerní program

Ukázka vzdělávacího programu:

DRUHÝ DEN:

Časový harmonogram	Aktivita	Délka trvání
08:30 – 10:00	snídaně	60 min
10:00 - 12:00 DOPOLEDNÍ PROGRAM	teambuildingová hra (Hibšmani, Hra na čísla) sportovní aktivita (volejbal, lukostřelba) diskuze	120 min
12:00 - 13:00	oběd	60min
13:00 - 14:00	polední pauza – volný program možnost diskuze s instruktory	60 min
14:00 - 16:00 ODPOLEDNÍ PROGRAM I.	přednáška STAG – monolog diskuze přestávka přednáška ERASMUS+ diskuze	50 min 10 min 5 min 45 min 10min
16:15 – 18:00 ODPOLEDNÍ PROGRAM II.	teambuilding (Hibšmani, Hra na čísla) sport (volejbal, lukostřelba) diskuze, deskové hry	105 min
18:00 – 19,00	přestávka na večeři možnost diskuze s instruktory	60min
18:30 – 20:00	večeře	90 min
20:15 – 20:15	informativní schůzka (program na další den)	15 min
21:00 - 23:00	večerní program	120 min

6.3 Lektoři

Lektoři jsou dobrovolníci z řad studentů, kteří mají úspěšně ukončený minimálně 2. ročník studia. Lektoři musí mít velmi dobré komunikační schopnosti a musí mít zkušenost ve vedení lidí (např. z táborů). Přednášky vedou lektoři a případně zaměstnanci UP.

6.4 Distribuce kurzu

Účastníci jsou o kurzu informováni letákem s informacemi o kurzu, který obdrží v dopise o přijetí. Zajistíme tak, že o akci se dozvědí pouze přijatí studenti UP. Letáky rozesílá každoročně každá fakulta v období května/července. O rozesílání dopisů včetně letáků se stará studijní oddělení.

Dále bude kurz uveřejněn na stránkách všech zapojených fakult. Na kurz se mohou budoucí studenti hlásit online – vyplní přihlášku na webových stránkách (odkaz je uveřejněn na letáku a stránkách fakult).

6.5 Konkurenční výhody kurzu a jedinečnost kurzu

- zaštitění Univerzitou Palackého v Olomouci
- podpora a pomoc budoucím studentům
- propojení výuky se zábavou
- jedná o projekt, který pomůže Univerzitě eliminovat množství dotazů.

Jedinečnost kurzu je v tom, že neexistuje žádný podobný kurz v Olomouckém kraji a okolí. Univerzita Palackého nemá žádný adaptační kurz, který by se týkal celé univerzity. Existuje pár oborových akcí před začátkem semestru, ale nejsou v takovém rozsahu.

Dále je projekt jedinečný:

- osobním přístupem lektora
- zodpovězením dotazů účastníků od starších studentů, kteří mají svůj vstup na UP v živé paměti.
- účastníci mají menší zábrany, když jednají se studenty
- vytvoření kolektivu během 4 dnů
- příprava studentů na život na UP.

7 MOTIVACE STUDENTŮ PRO VSTUP NA VŠ

Studenty při volbě vysokoškolského studia ovlivňuje jistě celá řada faktorů. Největší motivací pro studium vysoké školy je dle výzkumu Menclové získání dobře placeného zaměstnání, dále možnost dobré profesionální kariéry, získání vysokoškolského titulu, získání dobrého společenského postavení, rozvíjení vzdělanosti, znalostí a schopností a v neposlední řadě je důvodem i oddálení praxe (Menclová, 2003, s. 16 – 17).

Vysoké školy připravují své absolventy nejen pro potřeby vědy, ale připravují vysoce kvalifikované pracovníky pro nejrůznější oblasti. Zároveň se tak stávají centrem kvalifikace a selekce (Ondrejko, 1995, s. 120 – 121).

Díky dalším výzkumům bylo zjištěno, že čtvrtina studentů je motivována svými rodiči pro volbu vysoké školy. Případně volí příbuzné obory jako jejich rodiče, příbuzní. Řada studentů pokračuje v rodinné tradici. Častým výskytem je situace, kdy si jedinci podávají více přihlášek na více fakult. Důvodem může být, že nemají ještě jasnou představu o své budoucí profesi, dalším důvodem může být obava z neúspěchu, proto si podávají „záchranné“ přihlášky. Menclová uvádí, že 83,2 % studentů si podala více přihlášek. Ve své výzkumu také zjistila, že více než polovina studentů studuje na svém vysněném oboru. Ale stále tu je 27,3 % studentů, kteří zvolili náhradní řešení, tedy jiný obor, jelikož se na svou vysněnou školu nedostali (Menclová, 2003, s. 18).

7.1 Motivace

Motiv je jakýkoliv vnitřní činitel, který člověka vede k aktivitě. Řičan uvádí příklad: Představme si člověka jako stroj, např. jako automobil, a na základě této představy si jej pomyslně rozdělíme na část, jež zajišťuje energii (tedy na motor) a na část rozhodující o cíli, o jehož dosažení se bude usilovat, resp. o směru, jímž bude pohyb veden (volant, převodovky), na zbylá zařízení vozu, zejména kola, brzdy, nárazníky. Když uvedené přirovnání použijeme v psychologii, rozdělujeme se nám subjekt, tedy organismus, na jedné straně na motivy, tj. to co organismus uvádí do

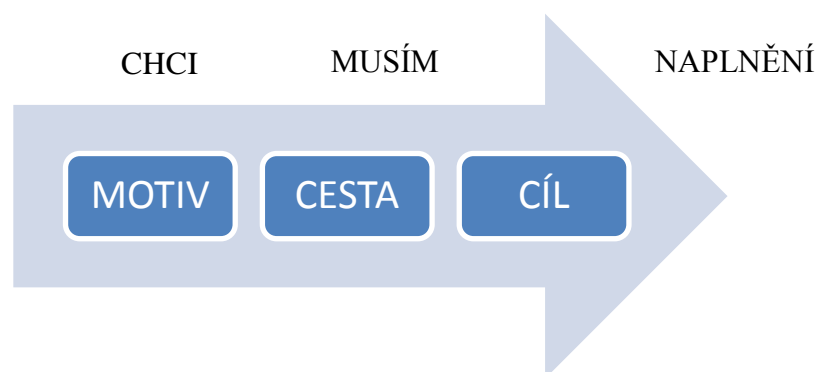
pohybu a co zároveň rozhoduje o směru a síle, na druhé straně pak na kompetence. Do kompetencí patří inteligence, paměť, schopnost koncentrace, kreativita (Říčan, 2009, s. 177). Můžeme tedy říci, že motivace je příčina pohybu, důsledek změny stavu a organismu, je to důvod k rozhodování v situacích volby (Hanuš, 2009, s. 64).

Motivy nás uvádějí do pohybu, díky motivu máme energii jít kupředu. Sílu motivu v daném okamžiku ovlivňují dle Říčana tyto faktory (Říčan, 2009, s. 178):

- Vnitřní stav subjektu, doba, která uplynula od chvíle, kdy jsem naposledy jedl, nebo další příklad, ode dne, kdy jsem naposledy slyšel hrát tuto píseň.
- Přítomnost a povaha pobídky, např. blízkost předmětu touhy. Překážka, která se staví této touze do cesty, sílu motivu zvyšuje. Důležité je podotknout, že pobídka může mít i negativní charakter.
- Individuální dispozice, např. sklon trávit hodně času mezi lidmi.

Motivace je jakýmsi motorem konání. Motiv nepůsobí vždy jenom jeden, ale je řada motivů a vzájemně se ovlivňují. Motivace funguje tak, že jedinec vidí objekt, který upoutá jeho pozornost. Po chvíli pozorování je objektem uchvácen natolik, že začíná zkoumat objekt z více pohledů. A v danou chvíli ví, že chce dosáhnout objektu, resp. cílů, které si sám v sobě vytvořil (Hanuš, 2009, s. 64 – 65).

Obr. č. 7 – Model motivace (Hanuš, 2009)

Všeobecně platí, že jakmile uspokojíme jednu pohnutku, na jejím místě se okamžitě objeví pohnutka další. Maslow tvrdí, že pořadí pohnutek

není náhodné, je určeno skutečností, že některé pohnutky jsou biologicky naléhavější, a tedy silnější než jiné. Lidské motivy jsou hierarchicky uspořádané a jejich uspořádání je určenou mírou naléhavosti (Maslow, 2014, s. 10).

Lidská vůle je neuvěřitelně mocná síla, Vydát ze sebe vždy můžeme více, než ve skutečnosti chceme. Např. běhání je skvělým ukazatelem toho, že zvládneme vždy více, než si sami myslíme. Pokud překonáme prvotní problém s dýcháním a zatneme zuby a běžíme dál, zjistíme, že jsme dostali „druhý dech“. Důležité je zatnout zuby a překonat sám sebe. Ten pocit uspokojení, který následně přichází je k nezaplacení. Jak uvádí Hanuš: dostává se nám velkého sebestpotvrzení, vylepšuje se nám vlastní sebehodnocení a sebestpojetí. Člověk září sebevědomím a radostí (Hanuš, 2009, s. 66). Motivы úzce souvisejí se strukturou našich potřeb.

Obr. č. 8 – Maslowova hierarchie lidských potřeb (Maslow, 2014)

7.2 Studium na Univerzitě Palackého v Olomouci

„Olomoucká Univerzita patřila již od svého vzniku, tedy od druhé poloviny 16. století k významným evropským centrům vzdělanosti; obnovena byla v roce 1946 pod jménem Františka Palackého. Také díky prudkému rozvoji podporovanému společenskými změnami v devadesátých letech minulého století se stala jedním z nejvýznamnějších center vyššího vzdělání, uměleckých a vědecko – výzkumných aktivit v České republice (Palaščík, 2006, s. 5).“

Univerzita Palackého v Olomouci dále UP v roce 2013 nabízela budoucím vysokoškolákům 345 oborů v prezenční i kombinované formě. Nejžádanějším je stále studium oboru Všeobecného lékařství a oboru Právo. V roce 2013 přijala UP 31 000 přihlášek ke studiu. Celkem studovalo v roce 2013 na UP 21 226 studentů (Skácelíková, 2013, s. 36).

Univerzita Palackého v Olomouci nabízí tři stupně vzdělávání. Prvním stupněm jsou bakalářské programy. Kdy po absolvování tohoto studia student získává titul Bc. – „Bakalář“. Druhým stupněm jsou magisterské studijní programy. Ty jsou ve většině případů pokračováním bakalářských programů, označujeme je jako navazující magisterské obory. Druhý stupeň představují obory pětileté, tzv. magisterské studijní programy. Třetím stupněm jsou obory doktorské, které jsou zaměřené především na vědu a výzkum. Palašćák uvádí 10 důvodů proč studovat na UP. Mezi hlavní důvody počítá špičkovou vybavenost učeben, široké spektrum možností studia. Dále zmiňuje, že k prioritám patří rozvoj informačních technologií pro vzdělávání a možnost strávit čas na zahraničních univerzitách po celé Evropě v USA i Japonsku. Dále uvedl možnost využití sportovních aktivit od Akademik Sportcentra UP, které studentům umožňuje za poplatek využívat sportovní halu a sportovní programy. Další důležitý důvod představuje možnost zapojení se do výzkumných a vědeckých aktivit. UP disponuje laboratoří experimentální medicíny, laboratoří molekulární patologie, laboratoří optiky UP, laboratoří růstových regulátorů, centrem výzkum nanomateriálů (Palašćák, 2006). Všichni studenti UP se prokazují univerzitní identifikační kartou ISIC. Dále je pro studenty k dispozici Univerzitní knihovna, Zbrojnice.

7.3 Přejchod na vysokou školu – zaměření na UP

Postavení studentů v každé společnosti je určitým způsobem výsadní. Studenti v sobě vždy nesou zvláštní kombinaci hlubokého vlastního chápání svobody, touhy po věděni a intelektuálním prožitku a postupného uvědomování si reality světa, v němž žijí. Z této kombinace pochází kromě jiného vzdor vůči nefér pravidlům, snaha bojovat s hloupostí a úsilí o pře-

třídění věcí v akademické obci i mimo ni. Studenti se učí využívat svých nezadatelných práv a též nést spoluzodpovědnost za dodržování demokratických pravidel. Učí se, jak taková pravidla zodpovědně vytvářet či modifikovat (Matějková, 2004, s. 17).

Dle Matějkové přichází nejvíce studentů na vysokou školu ze čtyřletých gymnázií 40,2 %, dále následují střední odborné školy 33,6 % a víceletá gymnázia 22,4 % (Matějková, 2004, s. 18).

7.4 Klima vysoké školy

Výzkum klimatu školy není tak zdaleka rozpracovaný, jak tomu je u středních a základních škol. Studenta výrazně ovlivňuje klima fakulty jako celku, klima výuky jednotlivých předmětů a klima běžného chodu instituce. Také jej ovlivňuje klima vysokoškolských kolejí (Grecmanová, 2013, s. 145).

Proces vysokoškolské socializace je velmi složitý proces. Kdy se jedinec snaží začlenit do skupiny během svého působení na škole. Tento proces můžeme dle Ondřejkoviče rozdělit do tří oblastí (Ondřejkovič, 1995, s. 112):

- zkoumání předpokladů – na jedné straně máme individuum, které si přináší předpoklady socializace na vysokou školu z předcházející etapy, a na druhé straně tu máme společensky podmíněné prostředí vysoké školy
- začátek a průběh samotného procesu – přizpůsobení se prostředí
- výsledky – kompetence, které jedinec získal, kvalifikace, orientace, kterou jedinec nabyl.

Vysoká škola vyžaduje vysokou míru autonomie. Student musí být samostatný a zodpovědný. Vysokoškolské studium obnáší velké množství samostudia. Čím dál častěji probíhá výuka formou e-learningu.

U studenta dochází ke změně reality především v oblastech výuky, sociálních vztahů a v organizačně technické stránce:

Obr. č. 9 – Hlavní oblasti ovlivňující vnímání klimatu studentem VŠ (Grecmanová, 2013, s. 146)

Organizačně technická	Sociální vztahy	Výuka
------------------------------	------------------------	--------------

stránka		
velké studijní skupiny	anonymita	převládající transmisivní pojetí výuky
skupiny napříč obory, ročníky	neosobní vztahy/ přístup	častá absence orientace na oblasti blízké realitě
rozdílné prostředí	nedostatek času	
kreditový systém	problémy v komunikaci	

K větší samostatnosti studentů a neosobnímu přístupu pedagogů dochází především díky vzrůstajícímu počtu studentů na jednoho pedagoga. Dle výzkumu v roce 2006 připadalo na jednoho pedagoga 18,5 studenta. Což je patrný nárůst od roku 200, kdy na jednoho pedagoga připadalo 13,7 studenta (Grecmanová, 2013, s. 147).

7.5 Bariéry studentů VŠ

Spousta jedinců se potýká s komunikačním problémem. Při formální komunikaci dochází k obavám, k úzkostem. Jedinec se neumí sám začlenit do skupiny. Během svého dosavadního života byli jedinci pod kontrolou rodičů, učitelů, kteří se jim snažili pomoci se začleňováním do skupiny. A nyní začíná éra života, kdy se musí jedinci spoléhat jen na sebe. Sami si hledají a třídí informace.

Blume uvádí, že velká část populace se potýká s komunikačními obavami. Neumí mluvit na veřejnosti, prezentovat získané informace. Málokdo umí projevit vůdcovskou iniciativu. Communication Apprehension (CA) neboli v češtině komunikační obava je dle Bluma vlastností a ne jen přechodným stavem. Je definovaná úrovní strachu a úzkosti jedince (Blume, 2013, s. 158 – 162).

Blume společně se svými kolegy Baldwinem a Ryan provedli výzkum, kdy u 263 studentů změřili hladiny jejich komunikačních obav. Měření odhalilo velký výskyt obav z iniciativy vedení, ze špatných studijních výsledků a z multikulturního hodnocení. Vědci také zjistili špatnou přizpůsobivost studentů při vstupu do zaměstnání (Blume, 2013, s. 158 – 163).

Dalším problémem pro vysokoškolské studenty je zvládání stresu. Výskyt nadměrného stresu, může mít i negativní dopad na jejich výsledky. Studenti vysokých škol se častěji potýkají se stresem, než jiní jedinci v této věkové kategorii. Vysokoškoláci se setkávají s pozitivním i negativním stresem (Sigmund, 2013, s. 44 – 45)

7.6 Ideální student

Ideální student by měl mít dle Munsterové tyto kompetence (Munsterová in Matějková, 2003, s. 93 – 95):

1. analytické – interpretace textu, schopnost hodnotit důležitost problému a zaměřit se na podstatu věci, řešení problému, adaptabilita, efektivita, definování priorit
2. sociální – schopnost jednat v rozdílném sociálním a kulturním kontextu, tolerance, přirozené vůdcovství, cit pro nalezení proveditelného řešení, předávání znalostí, schopnost debatovat, sdílení společné akademické kultury
3. technické – zvládnutí alespoň jednoho cizího jazyka, vyhledávání užitečných informací, užívání současných technologií a rychlé zvládnutí nových technologií, schopnost řešení každodenních situací.

Mezi optimální osobnostní charakteristiky vysokoškolských studentů patří zvýšená míra extravertze, otevřenost, svědomitost a přívětivost, která má pozitivní vliv na využívání pozitivních strategií (Sigmund, 2013, s. 53 – 56).

8 PRÁVNÍ ÚPRAVA VYSOKÉHO ŠKOLSTVÍ

Každým systémem musí být právně doložen a měl by mít jasnou strukturu, jasná pravidla, kterými se bude každý účastník řídit. Stejně tak i vysoké školy mají právně definované základní ustanovení, práva a povinnosti. Výzkumnou skupinou jsou budoucí studenti Univerzity Palackého, kdy se snažíme zjistit, zda se lehce ztotožnili s vysokoškolským prostředím, proto je důležité si toto prostředí nejprve obecně zmapovat.

8.1 Historie vysokých škol dle právní úpravy

Vysoké školy prošly složitým vývojem. Již o roku 1918 byly zřizovány první univerzity. Velký rozmach však pro univerzity znamenal rok 1945. A po roce 1948 se postavení vysokých škol změnilo díky prvnímu vysokoškolskému zákonu. Zákon o vysokých školách č. 58/1950 zajistil zestátnění všech univerzit a i celé vědy. Dalším významným mezníkem byl rok 1989, kdy se začalo pracovat na novém zákonu o vysokých školách. Zákon měl především umožnit svobodu vědeckého bádání (Nedorost, 2003, s. 5). V roce 1993 byla přijata novela zákona o vysokých školách. Tento zákon byl více podobný našemu demokratickému systému, ale nebyl příliš propracovaný. Např. vysoké školy měly být pojímány jako právnické osoby, ale přitom byly financovány ze státní pokladny. Dnes proto školy nazýváme speciálními institucemi. Jejich financování musí být vícezdrojové. Např. jsou financované zřizovatelem i státem. Dalšími zdroji mohou být příspěvkové organizace, popř. sponzoři.

Důležité je, že Listina základních práv a svobod zaručuje „*každému právo na vzdělání včetně vzdělání vysokoškolského – státním občanům České republiky navíc zaručuje pole jejich schopností a možností společnosti vysokoškolské vzdělání bezplatně*“ (Nedorost, 2003, s. 6).“

8.2 Základní ustanovení vysokých škol

Platným zákonem pro vysoké školy je zákon č. 111/1998 Sb, momentálně vláda dělá poslední úpravy nového návrhu tohoto zákona. *„Novela zákona o vysokých školách bude upravovat zejména pravidla hodnocení kvality vysokých škol, akreditaci studijních programů vysokých škol a institucionální akreditaci. Dále se upraví postavení a pravomoc Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství. Také upravuje pravidla působení zahraničních vysokých škol na území České republiky a v poslední řadě bude upraveno přezkumné řízení ve věci získání vysokoškolského vzdělání nebo kvalifikace (Úřad vlády ČR, 2015).“*

8.3 Součástí veřejné Vysoké školy Univerzity Palackého v Olomouci

Univerzita Palackého v Olomouci (dále UP) se člení na tyto součásti:

- fakulty – při Univerzitě UP je sedm fakult, jsou to Cyrilometodějská teologická fakulta, Lékařská fakulta, Filozofická fakulta, Přírodovědecká fakulta, Pedagogická fakulta, Fakulta tělesné kultury, Právnická fakulta.
- vysokoškolské orgány - vědecké rada, správní rada, akademický senát a další orgány dle vnitřních předpisů vysoké školy
- jiná pracoviště pro vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou a uměleckou činnost
- účelová zařízení pro kulturní a sportovní činnost, pro ubytování a stravování zejména členů akademické obce nebo k zajištění provozu školy (Nedorost, 2003, s. 25). Na Univerzitě Palackého tato účelová řízení zajišťuje akademik Sportcentrum UP, který se specializuje na volný čas studentů. Ubytování a stravování pro studenty zajišťuje Správa kolejí a menz (dále SKM). *„SKM je účelové zařízení Univerzity Palackého v Olomouci zřízené jako účelové zařízení pro ubytování a stravování zejména členů akademické obce v souladu s § 22 odst. 1 písm. d) zákona č. 111/1998 Sb. (Pirklová, 2013).“*

8.4 Práva a povinnosti studentů vysoké školy

V této podkapitole si vymezíme nejdůležitější práva a povinnosti studentu vysoké školy.

Studenti jsou povinni dodržovat:

- studijní povinnosti v souladu se studijním programem, ve kterém studují a se studijním a zkušebním řádem
- vnitřní předpisy příslušné vysoké školy a jejich součástí.

Dále jsou povinni:

- hradit poplatky spojené se studiem
- akceptovat žádost rektora
- poskytnout informace o adrese
- případně uhradit náklady za školy způsobené nesplněním studijních povinností.

Mají tato práva:

Mezi práva studentů lze počítat:

- právo studovat jeden nebo více studijních programů
- vybírat si studijní předměty a tvořit vlastní studijní plán
- vybírat si učitele v případě, že příslušný studijní předmět je vyučován několika učiteli
- konat zkoušku podle stanovených podmínek
- po splnění stanovených podmínek se zapsat do další části studijního programu
- navrhnout témata své bakalářské, diplomové, rigorózní nebo disertační práce.

Jsou zodpovědní za:

- vhodný výběr studijního programu – motivace „v pokutovém školním“
- umění zhodnotit včas své předpoklady, talent, schopnost, které výběr studijního programu ovlivní, nebo vynaloženou námahu, potřebné píli apod. (Matějková, 2004, s. 75 – 82).

9 EMPIRICKÁ ČÁST

Vstup na vysokou školu je pro jedince velmi důležitý. Tento přechod představuje řadu změn v životě jedince. Nejenže formuje osobnost jedince jiným způsobem, než doposud, ale také se ukazuje jeho schopnost adaptace. Jedinec se přizpůsobuje na nové prostředí a vžívá se do nového procesu. Začátky jsou pro většinu lidí těžké, proto se využívají adaptační kurzy, které začátek usnadňují.

Pomocí dotazníkového šetření zjistíme, zda projekt Seznamovák UP pomáhá studentům Univerzity Palackého v Olomouci s adaptací na nové prostředí, a zda dochází k rozšíření kompetencí studenta.

9.1 Volba výzkumné metody

Pro vybranou problematiku jsem zvolila kvantitativní výzkum, k jehož výhodám patří zejména přehlednost, stručnost a syntetičnost. Při kvantitativním přístupu se postihují četnosti stejnorodých prvků a je eliminována mnohoznačnost slov (Chráska, 2007, s. 237).

Ve své práci jsem pro získání dat potřebných k doložení stanovených cílů použila dotazníkové šetření. Součástí dotazníků jsou i Likertovy škály pro zjišťování postojů respondentů, které jsou pro účely této práce prioritní. Dotazník je dnes v pedagogickém výzkumu velmi frekventovanou metodou získávání dat. Jedná se o způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí (Chráska, 2007, s. 163).

Nepopíratelnou výhodou této metody je fakt, že během krátkého času lze shromáždit velké množství informací. Další příznivou okolností je skutečnost, že respondenti pomocí dotazníku mohou ukázat své znalosti, dovednosti, ale také především se díky dotazníkovému šetření ukáží jejich postoje. Zjištění postojů respondentů je pro mě prioritní. Osobně sestavený dotazník obsahuje otevřené, uzavřené, polouzavřené i škálované otázky. Výhodou uzavřených otázek je jejich lehké zpracování. Dotazník disponuje ditochomickými položkami, ale i položkami s více možnými odpověďmi. V otevřených odpovědích mají respondenti prostor k vyjádření svého

názoru. Škálované otázky poskytují odstupňované hodnocení jevu (Gavora, 2010). Pro účely této práce jsme zvolili deskriptivní analýzu dat.

9.2 Charakteristika výzkumného vzorku

Výzkumný soubor tvoří 300 náhodně vybraných studentů Univerzity Palackého v Olomouci. Jedná se o studenty 1. ročníku případně 2. ročníku bakalářského nebo magisterského studia. Do výzkumu jsme zapojili jak účastníky projektu Seznamovák UP, tak kooperující studenty projektu Seznamovák UP. Důležité bylo, abychom měli stejný počet respondentů, kteří se účastnili a respondentů, kteří se projektu neúčastnili.

9.3 Cíle výzkumného šetření

Hlavním cílem práce je zjistit, zda je projekt Seznamovák pro studenty UP efektivní, zda studenti díky kurzu mohou získat lepší představu o systému studia na univerzitě Palackého v Olomouci a tak se lépe adaptovat na nové prostředí. Mimo vlastní zkoumání efektivity projektu je do šetření také zahrnuto hodnocení počátků studia, hodnocení poznatků a dovedností a také vliv TA na adaptaci studentů.

Stanovila jsem tedy tyto dílčí cíle:

1. Zjistit, jak studenti hodnotí počátek studia.
2. Zjistit, jaké poznatky, které získali ze Seznamováku UP, považují studenti za nejužitečnější.
3. Zjistit, zda studenti mají zájem poznat starší studenty a vyučující ze své fakulty.
4. Zjistit, zda studenti chtějí poznat systém studia na univerzitě/fakultě před nástupem na UP.
5. Zjistit, zda je pro studenty důležité, aby měla UP adaptační kurz a proč.

9.4 Výzkumné otázky

Ve výzkumném šetření jsem v souladu s cíli výzkumné části práce stanovila tyto výzkumné otázky:

1. Je projekt Seznamovák UP pro studenty efektivní?
2. Jak studenti hodnotí počátek studia? (z hlediska náročnosti a pocitů)
3. Jaké poznatky byly pro účastníky nejužitečnější?
4. Mají studenti zájem znát starší studenty a vyučující ze své fakulty před zahájením studia?
5. Mají studenti zájem získat informace o systému UP (výpůjční systém knihoven, studijní agenda, systém menzy a kolejí)
6. Je pro studenty důležité, aby měla UP adaptační kurz a proč?

9.5 Výzkumné předpoklady

Výzkumné předpoklady se váží k výzkumným otázkám.

Otázka č. 1

Předpokládáme, že projekt Seznamovák UP je pro studenty efektivní. Domníváme se, že po účasti v projektu, která zahrnuje také účast na adaptačním kurzu, se (budoucí) studenti budou lépe orientovat v obsahové i formální stránce studia.

Otázka č. 2

Předpokládáme, že studenti, kteří absolvovali projekt Seznamovák UP nebudou mít větší těžkosti se zahájením studia na UP.

Otázka č. 3

Předpokládáme, že mezi nejužitečnější poznatky patří přednášky a rady od instruktorů.

Otázka č. 4

Předpokládáme, že studenti mají zájem znát starší studenty a vyučující ze své fakulty před zahájením studia.

Otázka č. 5

Předpokládáme, že studenti mají zájem získat informace o systému UP. Domníváme se, že díky seznámení se se staršími studenty a díky informacím o výpůjčním systému knihoven, systému kolejí a menz se budou (budoucí) studenti lépe orientovat ve VŠ prostředí.

Otázka č. 6

Předpokládáme, že je pro studenty důležité, aby měla UP adaptační kurz. Domníváme se, že důvodem může být zvýšení prestiže UP a lepší připravenost (budoucích) studentů na VŠ prostředí.

9.6 Průběh výzkumného šetření

Před samotným výzkumem jsem se seznámila s prostředím, ve kterém je tento výzkum prováděn, poté jsem provedla pilotní průzkum. Samotný výzkum probíhal následovně; dotazník byl zaslán všem účastníkům projektu Seznamovák UP prostřednictvím internetového odkazu. Úkolem respondenta bylo poslat dotazník vždy jednomu kamarádovi, který se neúčastnil. Tímto pravidlem jsem měla zaručeno, že dotazník bude vyplněn stejným počtem účastníků i neúčastníků. Dotazování probíhalo od konce února do konce března v roce 2015. A díky skvělým vzbám mezi účastníky jsem neměla problém se získáním respondentů. Dotazník jsem měla vrácený od všech oslovených jedinců. Projekt Seznamovák UP probíhá vždy na začátku září, takže respondenti měli dostatek času se aklimatizovat na UP a mohli tak porovnat, zda jim Seznamovák UP byl přínosem, popř. zda byly velké rozdíly mezi těmi, kteří se účastnili adaptačního kurzu a těmi, kteří se neúčastnili. Mohli porovnávat.

Elektronická verze dotazníku byla zcela anonymní. Mým cílem bylo získat alespoň 300 respondentů (150 účastníků projektu Seznamováku UP a 150 neúčastníků projektu Seznamovák UP). A tento cíl se mi podařilo splnit. Celkem dotazník vyplnilo 300 respondentů. Mám tedy zajímavý vzorek, díky kterému mohu zjistit potřebné odpovědi.

9.7 Analýza dat získaných během výzkumného šetření

V této kapitole vyhodnotíme sesbíraná data. Součástí dotazníku byly dva druhy položek, obsahové neboli výsledkové a položky funkcionální. Funkcionálními položkami jsme zjišťovali především fakta, údaje o pohlaví atd. Více se zaměříme však na obsahové položky, které nám pomohou zodpovědět cíle výzkumu.

9.7.1 Charakteristika respondentů

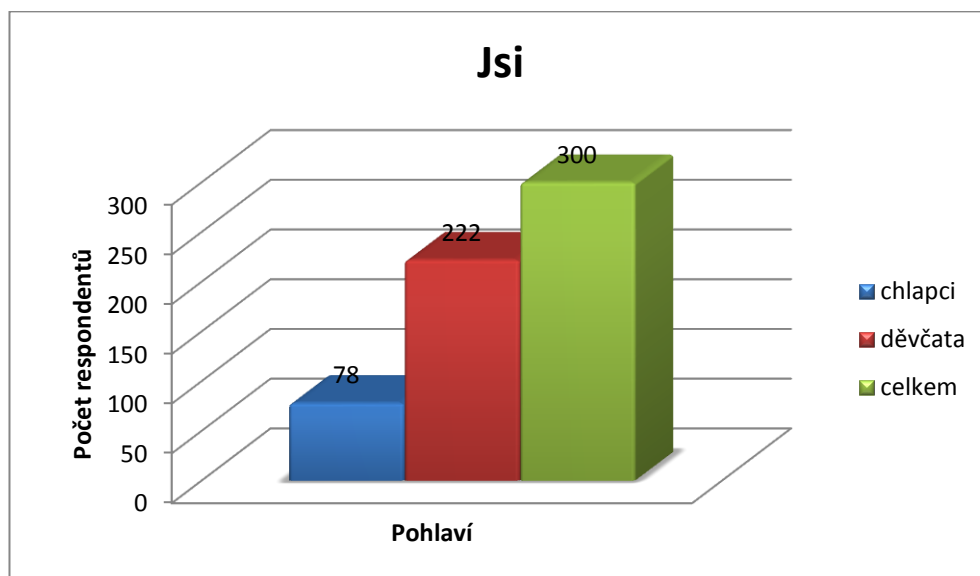
Otázka č. 1 – Pohlaví respondentů

Na výzkumném šetření se podílelo celkem 300 respondentů. Z tohoto celkového počtu bylo 78 chlapců a 222 žen.

Tabulka č. 1 – Pohlaví respondentů

	chlapci	děvčata	celkem
n^1	78	222	300
f^1	74%	26%	100%

Tabulka č. 1 – Pohlaví respondentů

Výzkumný vzorek tvoří 222 žen a 78 mužů. Celkem se výzkumu účastnilo 300 respondentů. Je zřejmé, že šetření se účastnilo více žen, než mužů. Důvodem může být také fakt, že se projektu účastnilo více žen, než mužů.

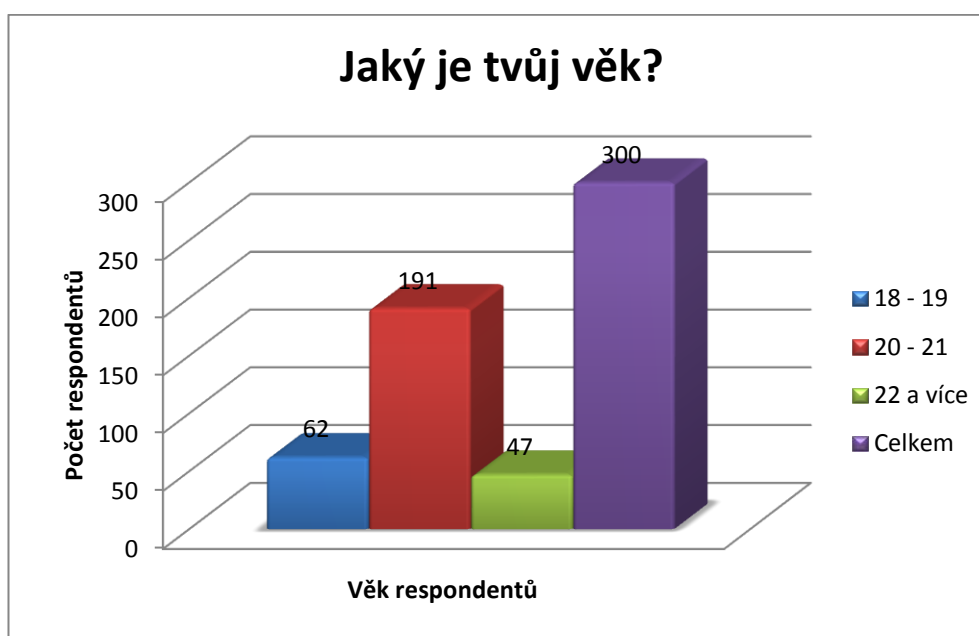
Otázka č. 2 – Věk respondentů

Cílovou skupinou jsou studenti UP. Jedná se o náhodně vybraný vzorek. K rozdílnému věku dochází především díky tomu, že spousta studentů nenastupuje na vysokou školu ihned po ukončení střední školy.

Tabulka č. 2 – Věk respondentů

	18 - 19	20 – 21	22 a více	celkem
n¹	62	191	47	300
f¹	20,7%	63,7%	15,7%	100%

Graf č. 2 – Věk respondentů

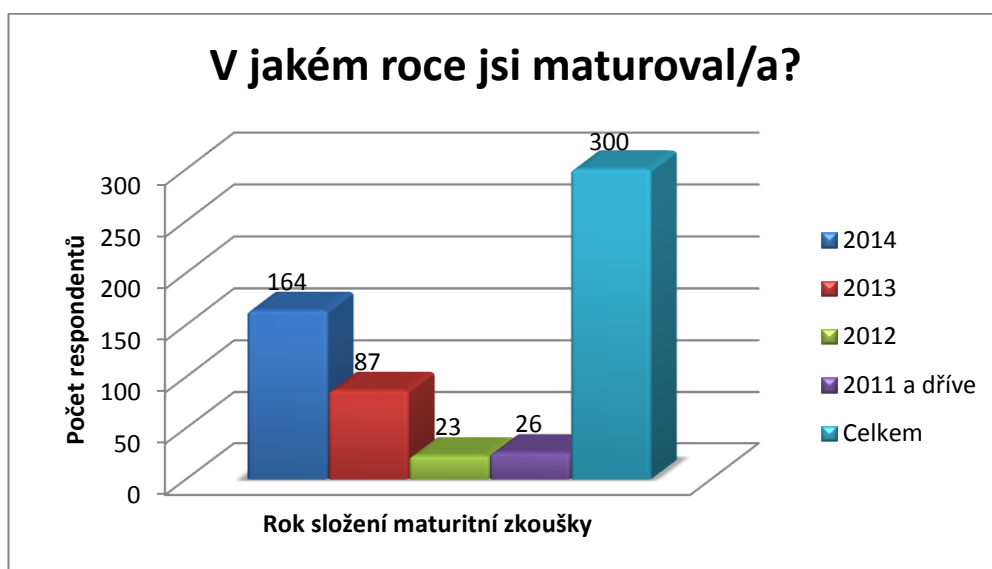
Nejvíce respondentů je ve věku 20 až 21 let, celkem se účastnilo výzkumu 191 respondentů v tomto věku. Dále je 62 respondentů ve věku 18 a 19 let. Nejmenší zastoupení, tedy 47 respondentů je ve věku 22 a více let. Je tedy zřejmé, že více než 47 respondentů nenastoupilo na vysokou školu ihned po ukončení střední školy.

Otázka č. 3 – Rok složení maturitní zkoušky

Tabulka č. 3 – Rok složení maturitní zkoušky

	2014	2013	2012	2011 a dříve	celkem
n¹	164	87	23	26	300
f¹	54,7%	29%	7,7%	8,7%	100%

Graf č. 3 – Rok složení maturitní zkoušky

Nejvíce respondentů maturovalo v roce 2014, celkem v tomto roce maturovalo 164 respondentů. V roce 2013 zkoušku dospělosti složilo 87 respondentů. V roce 2011 a dříve maturovalo 26 respondentů a v roce 2012 maturovalo 23 respondentů. Největší zastoupení ve výzkumu mají maturanti roku 2014.

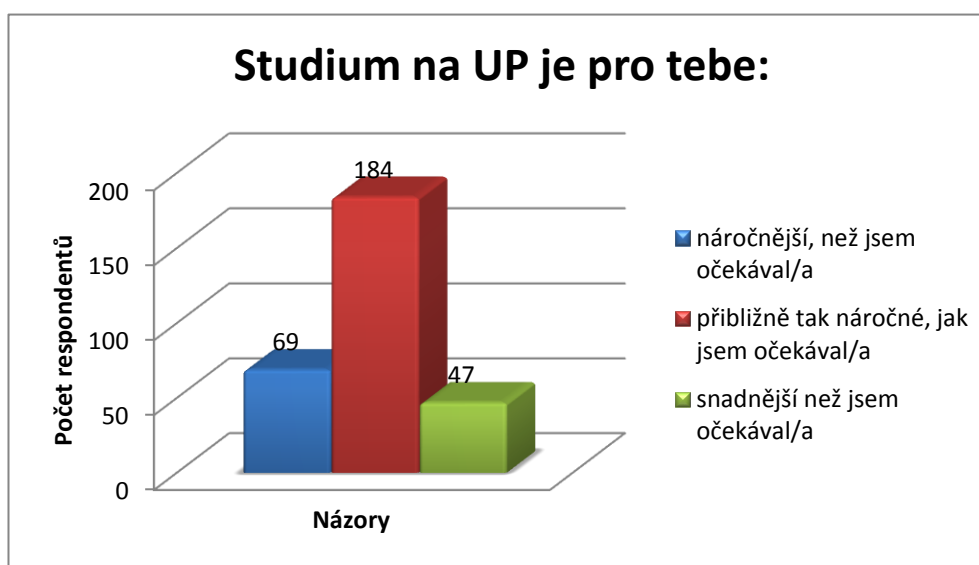
9.7.2 Hodnocení studia na UP

Otázka č. 4 – Hodnocení náročnosti studia

Tabulka č. 4 – Hodnocení náročnosti studia

	a)	b)	c)
n^1	69	184	47
f^1	23%	61,3%	15,7%

Graf č. 4 – Hodnocení náročnosti studia

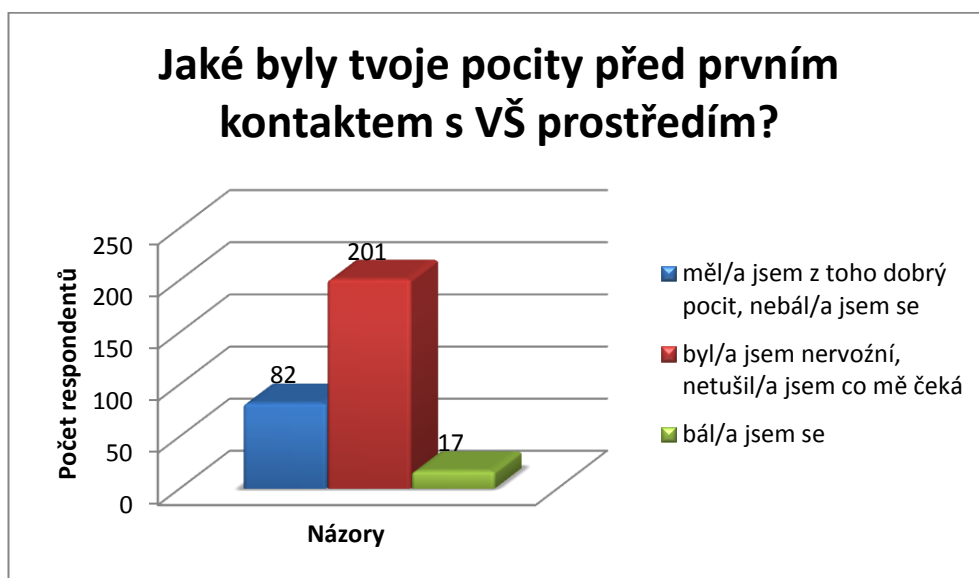
Studium je přibližně tak náročné, jak očekávali, tuto možnost zvolila většina respondentů, celkem tento názor má 184 respondentů. Studium hodnotí jako náročnější, než očekávali 69 respondentů. Jenom pro 47 respondentů je studium snadnější než, očekávali. Díky této analýze jsme zjistili, že většina oborů prezentuje své cíle, náplň široké veřejnosti, tak jaká doopravdy je.

Otázka č. 5 – Pocity před vstupem na UP

Tabulka č. 5 – Pocity před vstupem na UP

	a)	b)	c)
n ¹	82	201	17
f ¹	27,3%	67%	5,7%

Graf č. 5 – Pocity před vstupem na UP

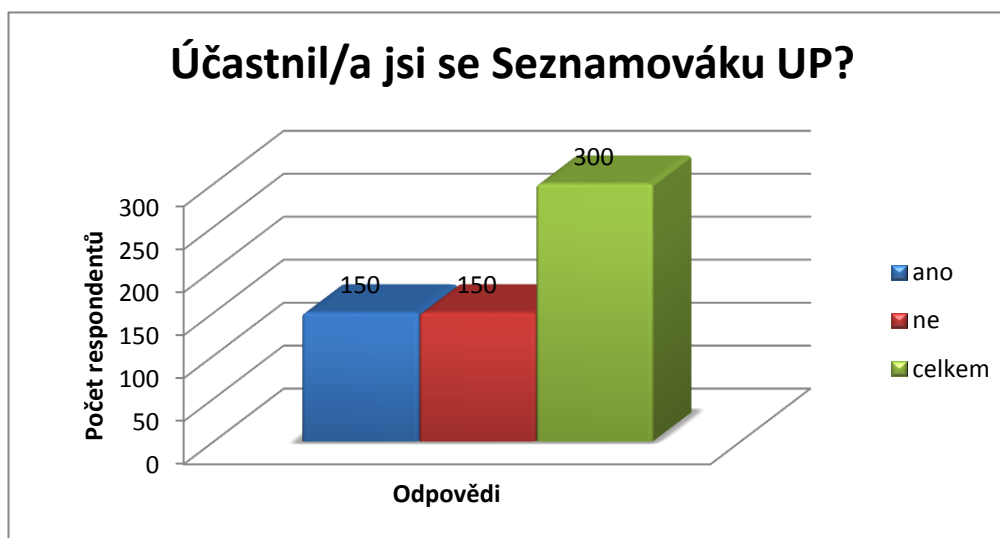
Více jak 2/3 respondentů popisuje svůj pocit před nástupem na vysokou školu negativně. Celkem 201 respondentů bylo nervózních a nevěděli, co je na VŠ čeká, dále 82 respondentů mělo dobrý pocit před nástupem na VŠ. Ovšem 17 respondentů zvolilo možnost „bál jsem se“.

Otázka č. 6 – Účast na projektu Seznamovák UP

Tabulka č. 6 – Účast na projektu Seznamovák UP

	ano	ne	celkem
n¹	150	150	300
f¹	50%	50%	100%

Graf č. 6 – Účast na projektu Seznamovák UP

Výzkum se prováděl na 300 respondentech. Důležitou podmínkou výzkumu bylo, aby byl rovnovážný počet účastníků a neúčastníků. Tato podmínka byla splněna. Na výzkumu se podílelo 150 účastníků Seznamováku UP a 150 neúčastníků projektu Seznamovák UP.

9.7.3 Hodnocení projektu Seznamovák UP účastníky projektu

V této podkapitole analyzujeme pocity a názory pouze účastníků projektu Seznamováku UP. Vyhodnotíme výsledky 150 respondentů pomocí Likertových škál. Tyto škály se používají na měření postojů a názorů lidí (Gavora, 2010). Poměrně lehce se konstruují, takže jsem neměla s jejich vytvořením větší problém.

Otázka č. 7 – Působení na Seznamováku UP

Jsi rád/a, že ses účastnil Seznamováku UP?

Tabulka č. 7 – Působení na Seznamováku UP - radost

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	119	20	3	4	4	150

Každé odpovědi jsem přiřadila číselné hodnoty (koeficienty). Poloze „ano“ se přidělí koeficient 5, poloze „spíše ano“ se přidělí koeficient 4 a tak dále až ke koeficientu 1.

Tabulka č. 7a – Působení na Seznamováku UP – radost – vyhodnocení škál

	5	4	3	2	1	Celkem
ekonomická teorie	595	80	9	8	4	696

Součet všech násobků je 696. Aby se získal průměr, tento součet vydělíme počtem respondentů (Gavora, 2010).

$$696 : 150 = 4,64$$

Výsledek je 4,64. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „ano“.

V tomto případě má škála medián 5.

Stejným způsobem budeme pokračovat u všech ostatních otázek.

Splnil Seznamovák UP tvoje očekávání?

Tabulka č. 7b – Působení na Seznamováku UP - očekávání

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	68	56	9	12	5	150

	5	4	3	2	1	celkem
ekonomická teorie	340	224	27	24	5	620

$$620 : 150 = 4,13$$

Výsledek je 4,13. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „spíše ano“. V tomto případě má škála medián 4.

Přinesl/a sis nové poznatky ze Seznamováku UP?

Tabulka č. 7c – Působení na Seznamováku UP – nové poznatky

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	81	51	9	8	1	150

	5	4	3	2	1	celkem
ekonomická teorie	405	204	27	16	1	653

$$653 : 150 = 4,35$$

Výsledek je 4,35. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „spíše ano“. V tomto případě má škála medián 4.

Máš nové kamarády ze Seznamováku UP?

Tabulka č. 7d – Působení na Seznamováku UP – kamarádi

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	121	13	1	10	5	150

	5	4	3	2	1	celkem
ekonomická teorie	605	52	3	20	5	685

$$685 : 150 = 4,56$$

Výsledek je 4,56. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „ano“. V tomto případě má škála medián 5.

Využiješ poznatky a dovednosti ze Seznamováku UP ve škole?

Tabulka č. 7e – Působení na Seznamováku UP – využití poznatků ve škole

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	39	49	28	26	8	150

	5	4	3	2	1	celkem
ekonomická teorie	195	196	84	52	8	535

$$535 : 150 = 3,56$$

Výsledek je 3,56. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „spíše ano“. V tomto případě má škála medián 4.

Cítíš se lépe než studenti, kteří se Seznamováku UP neúčastnili?

Tabulka č. 7f – Působení na Seznamováku UP – pocity

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	40	41	49	11	9	150

	5	4	3	2	1	Celkem
ekonomická teorie	200	164	147	22	9	543

$$543 : 150 = 3,62$$

Výsledek je 3,62. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „spíše ano“. V tomto případě má škála medián 4.

Byl pro tebe Seznamovák UP přínosný?

Tabulka č. 7g – Působení na Seznamováku UP – přínos

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	93	45	4	4	4	150

	5	4	3	2	1	celkem
ekonomická teorie	465	180	12	8	4	669

$$669 : 150 = 4,46$$

Výsledek je 4,46. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „spíše ano“. V tomto případě má škála medián 4.

Vyhodnocení cíle, zda byl Seznamovák UP pro studenty přínosný. Zjištění postoje účastníku projektu Seznamovák UP.

Tabulka č. 8 – Vyhodnocení přínosu

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne
Jsi rád/a, že ses zúčastnil Seznamováku UP?	●				
Splnil Seznamovák UP tvoje očekávání?		●			
Přinesl/a sis nové poznatky ze Seznamováku UP?		●			
Máš nové kamarády ze Seznamováku UP?	●				
Využiješ poznatky a dovednosti ze Seznamováku UP ve škole?		●			
Cítíš se lépe než studenti, kteří se Seznamováku UP neúčastnili?		●			
Byl pro tebe Seznamovák UP přínosný?		●			

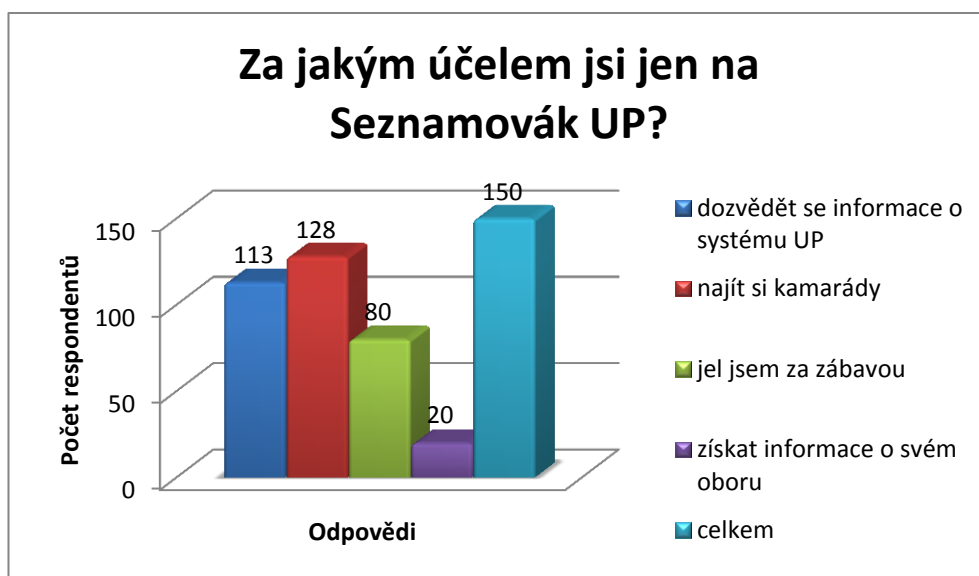
Respondenti hodnotí projekt Seznamovák UP velmi pozitivně. Jsou rádi, že se projektu účastnili. Projekt Seznamovák UP spíše splnil jejich očekávání. Respondenti odpověděli, že si našli na Seznamováku UP nové kamarády. Spíše využívají poznatky ze Seznamováku UP ve škole. Také se spíše cítí lépe, než studenti, kteří se projektu neúčastnili.

Otázka č. 8 – Důvod účasti na projektu Seznamovák UP

Tabulka č. 9 – Důvod účasti na projektu Seznamovák UP

	a)	b)	c)	d)	celkem:
n ¹	113	128	80	20	150
f ¹	33,1%	37,5%	23,5%	5,9%	100%

Graf č. 7 – Důvod účasti na projektu Seznamovák UP

U této otázky měli respondenti možnost více odpovědí. Nejvíce respondentů odpovědělo, že na Seznamovák UP jeli za účel najít si kamarády, takto odpovědělo 128 respondentů, zatímco 113 respondentů jelo na Seznamovák UP, aby se dozvěděli informace o systému UP, 80 respondentů vybralo možnost „jel jsem za zábavou“. Pouhých 20 respondentů vybralo možnost „získat informace o svém oboru“.

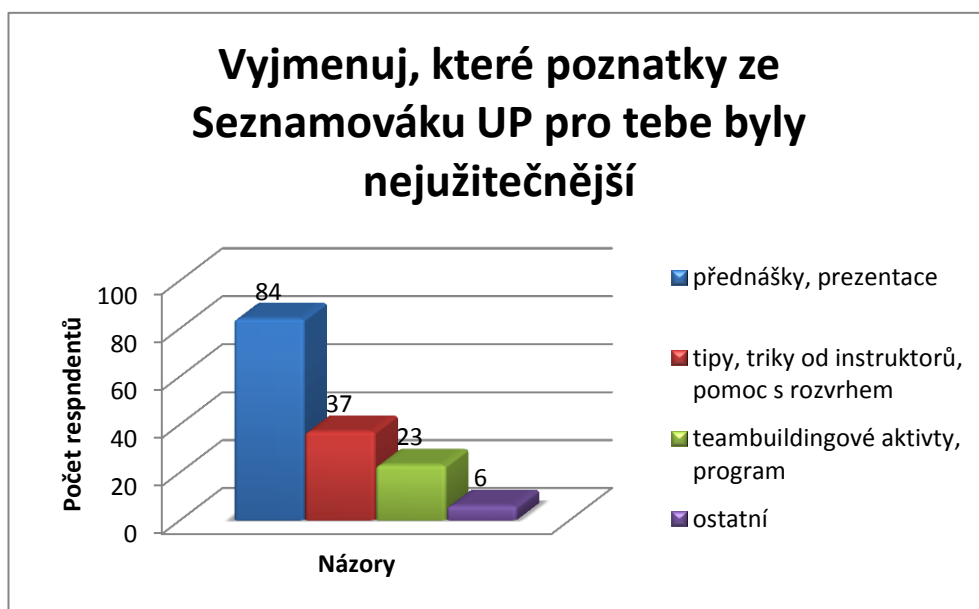
Otázka č. 9 – Nejužitečnější poznatky ze Seznamováku UP

Tato otázka byla otevřená. Respondenti mohli odpovědět, jak sami chtěli.

Tabulka č. 10 – Nejužitečnější poznatky

	a)	b)	c)	d)	celkem:
n^1	84	37	23	6	150
f^1	56%	24,6%	15,4%	4%	100%

Graf č. 8 – Nejužitečnější poznatky

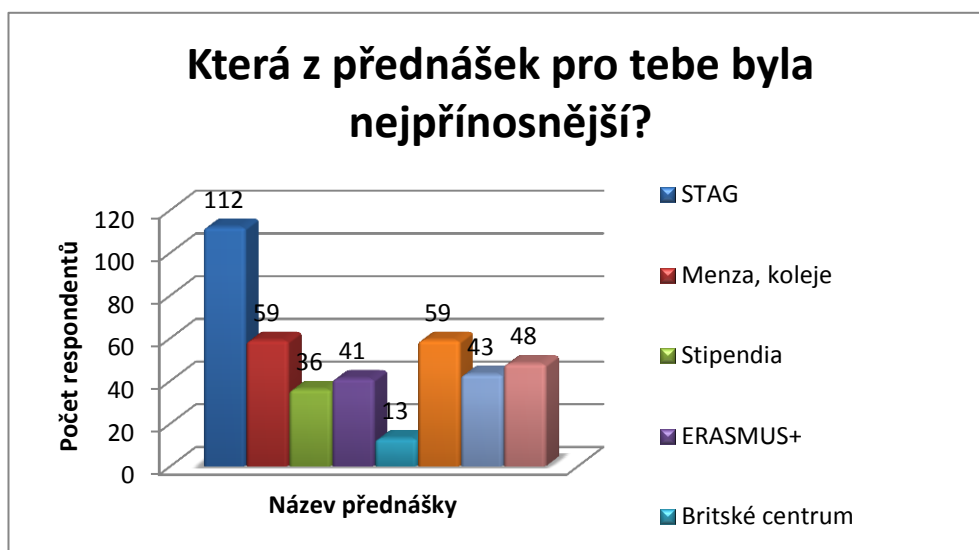
Respondenti nejčastěji uváděli, že nejužitečnější byly přednášky, prezentace a celkově informace o chodu UP, toto tvrzení uvedlo 84 respondentů, dále 34 respondentů zmínili, že nejužitečnější pro ně byly tipy a triky od instruktorů, dále zmiňovali pomoc s tvorbou rozvrhu a informace o profesorech z jejich oboru. 23 respondentů zmínilo důležitost seznamovacích a teambuildingových her, díky nimž si našli spoustu přátel. 6 respondentů odpovědělo v jiném duchu, zmínili večerní párty a posezení, kde se poznali spoustu kamarádů atd.

Otázka č. 10 – Přínosné přednášky

Tabulka č. 11 – Přínosné přednášky

	a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)
n ¹	112	59	36	41	13	59	43	48
f ¹	27,3%	14,4%	8,8%	10%	3,2%	14,4%	10,5%	11,7%

Graf č. 9 – Přínosné přednášky

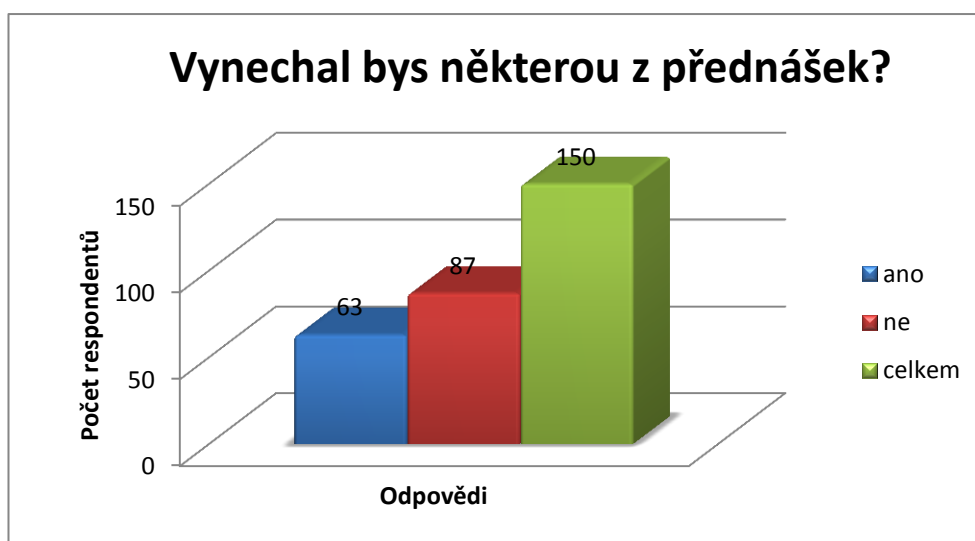
U této otázky bylo více možných odpovědí. Více jak 2/3 respondentů hodnotí přednášku o STAGu jako nejpřínosnější, celkem takto odpovědělo 112 respondentů ze 150 tázaných. Na druhém místě dle prospěšnosti se objevily přednášky s názvem Koleje, menzy a Akademik Sportcentrum UP, tyto možnosti zvolilo 59 respondentů. Další častou odpovědí byla přednáška Kam v Olomouci, takto odpovědělo 48 respondentů. Dále 44 respondentů zvolilo přednášku Jak psát seminární práce a tvorba prezentací a 41 respondentů zvolilo přednášku Erasmus+. Další oblíbenou přednáškou byla přednáška Stipendia, tuto odpověď zvolilo 36 respondentů. Méně oblíbenou byla přednáška Britské centrum, tuto odpověď zvolilo 13 respondentů.

Otázka č. 11 – Absence některé přednášky

Tabulka č. 12 – Absence některé přednášky

	ano	ne	celkem
n ¹	63	187	150
f ¹	42%	58%	100%

Graf č. 10 – Absence některé přednášky

Otázka č. 12 – Jakou přednášku bys vynechal?

Tato otázka je pouze pro respondenty, kteří odpověděli u předchozí otázky ano. Jedná se o otevřenou otázku. Respondenti by vynechali přednášky Britské centrum a Koleje, menzy.

Otázka č. 13 – Jakou informaci jsi na Seznamováku UP postrádal?

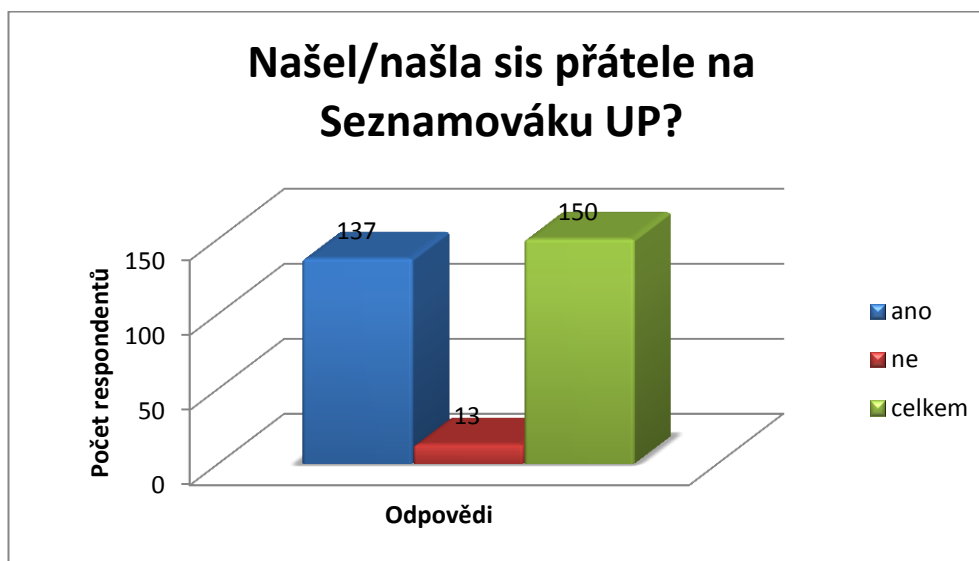
Tato odpověď byla opět otevřená. Nejčastější odpovědí bylo „žádnou informaci jsem nepostrádal“. Takto odpovědělo 142 respondentů ze 150 oslovených, což je velký úspěch. Ostatní respondenti odpověděli „nic mě nenapadá“, „chyběl prostor pro nácvik“, „osobně tam nebyl nikdo z mého oboru“.

Otázka č. 14 – Našel sis přátele na Seznamováků UP?

Tabulka č. 13 – Přátelé ze Seznamováků UP

	ano	ne	celkem
n¹	137	13	150
f¹	91,3%	8,7%	100%

Graf č. 11 – Přátelé ze Seznamováků UP

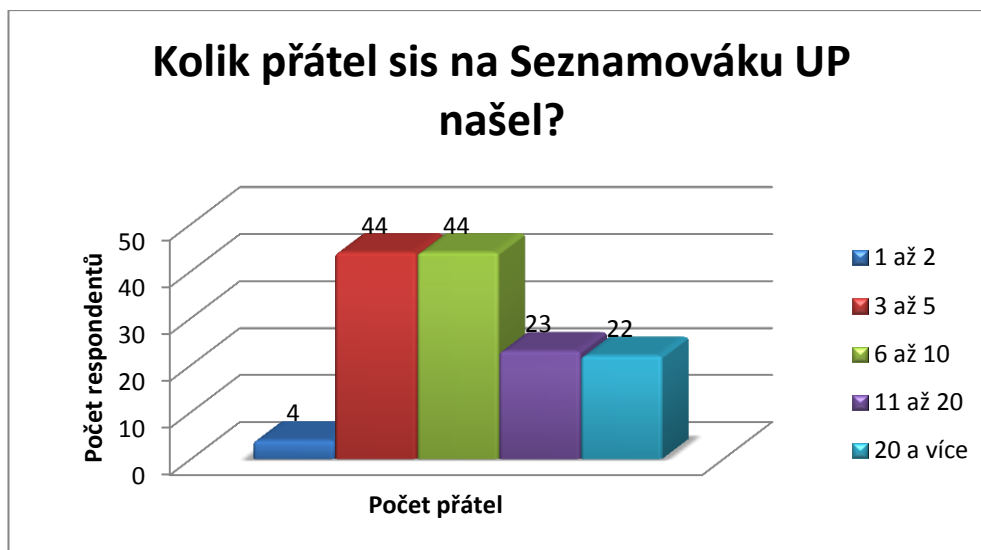
Otázka č. 15 – Kolik přátel sis na Seznamováků UP našel?

Na tuto otázku odpovídali pouze ti respondenti, kteří v předchozí otázce uvedli, že si na Seznamováků UP našli přátele.

Tabulka č. 14 – Počet přátel ze Seznamováků UP

	1 – 2	3 – 5	6 – 10	11 – 20	20 a více
n¹	4	44	44	23	22
f¹	2,9%	32,1%	32,1%	16,8%	16,1%

Graf č. 12 – Počet přátel ze Seznamováku UP

44 respondentů odpovědělo, že si na Seznamováku našlo „3 až 5“ a „6 až 10“ přátel. 23 respondentů odpovědělo, že si na Seznamováku UP našlo 11 až 20 přátel. 22 respondentů odpovědělo, že si na Seznamováku UP našlo 20 a více přátel. Jen 4 respondenti uvedli, že si na Seznamováku UP našli 1 až 2 kamarády.

9.7.4 Adaptační, teambuildingové aktivity

V této podkapitole zjistíme názory všech 300 respondentů na adaptační kurzy.

Otázka č. 16 – pohled na adaptační kurzy

Usnadní kurz nevýrazné osobnosti studenta začlenění do kolektivu?

Tabulka č. 15a – Začlenění nevýrazné osobnosti

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	81	113	46	49	11	300

	5	4	3	2	1	celkem
ekonomická teorie	405	452	138	98	11	1104

$$1104 : 300 = 3,68$$

Výsledek je 3,68. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „spíše ano“. V tomto případě má škála medián 4.

Umožní kurz studentům poznat sebe sama a své možnosti?

Tabulka č. 15b – Poznání sama sebe

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	41	109	66	66	18	300

	5	4	3	2	1	Celkem
ekonomická teorie	205	436	198	132	18	989

$$989 : 300 = 3,30$$

Výsledek je 3,30. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „nevím“. V tomto případě má škála medián 3.

Je schopen kurz zajistit plynulý přechod studentů z dospívání do dospělosti?

Tabulka č. 15c – Plynulý přechod

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	32	38	82	93	55	300

	5	4	3	2	1	celkem
ekonomická teorie	160	152	246	186	55	799

$$799 : 300 = 2,66$$

Výsledek je 2,66. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „nevím“. V tomto případě má škála medián 3.

Urychluje kurz adaptaci studentů prvního ročníku na nové prostředí?

Tabulka č. 15d – Urychlení adaptace

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	137	112	26	21	4	300

	5	4	3	2	1	celkem
ekonomická teorie	685	448	78	42	4	1257

$$1257 : 300 = 4,19$$

Výsledek je 4,19. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „spíše ano“. V tomto případě má škála medián 4.

Domníváte se, že má na kvalitu kurzu vliv výběr her a prostředí?

Tabulka č. 15e – Kvalita a výběr her

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	160	105	20	10	5	300

	5	4	3	2	1	celkem
ekonomická teorie	800	420	60	20	5	1305

$$1305 : 300 = 4,35$$

Výsledek je 4,35. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „spíše ano“. V tomto případě má škála medián 4.

Celkové hodnocení adaptačních kurzů respondenty

Tabulka č. 16 – Celkové hodnocení adaptačních kurzů respondenty

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne
Usnadní kurz nevýrazné osobnosti studenta začlenění do kolektivu?		●			
Umožní kurz studentům poznat sebe sama a své možnosti?				●	
Je schopen kurz zajistit plynulý přechod studentů z dospívání do dospělosti?				●	
Urychluje kurz adaptaci studentů prvního ročníku na nové prostředí?		●			
Domníváte se, že má na kvalitu kurzu vliv výběr her a prostředí?		●			

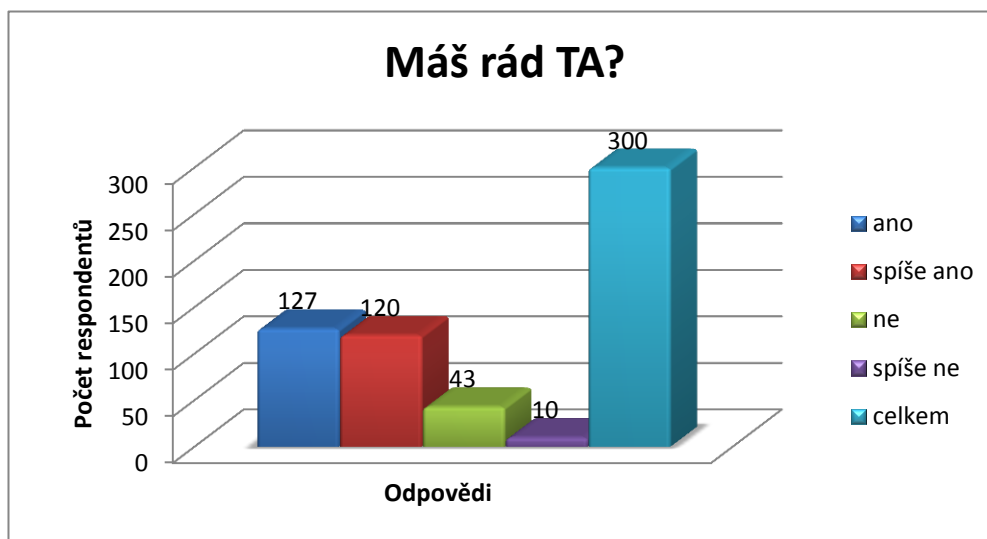
Respondenti se shodli na tom, že kurz spíše usnadní nevýrazné osobnosti začlenění do kolektivu, zároveň kurz spíše urychluje adaptaci studentů na nové prostředí. Dále má spíše vliv na kvalitu kurzu výběr her.

Otázka č. 17 – Oblíbenost teambuildingových aktivit (TA)

Tabulka č. 17 – Oblíbenost TA

	ano	spíše ano	ne	spíše ne	celkem
n ¹	127	120	43	10	300
f ¹	42,3%	40%	14,3%	3,3%	100%

Graf č. 13 – Oblíbenost TA

Skoro polovina respondentů, tedy 127 respondentů odpověděla, že má ráda teambuildingové aktivity, dále (TA), 120 respondentů odpovědělo, že spíše má rádo TA. Dále pak 43 respondentů spíše nemá rádo TA. Pouhých 10 respondentů odpovědělo, že nemá rádo TA.

Otázka č. 18 – Důvody ne/oblíbenosti teambuildingových aktivit (TA)

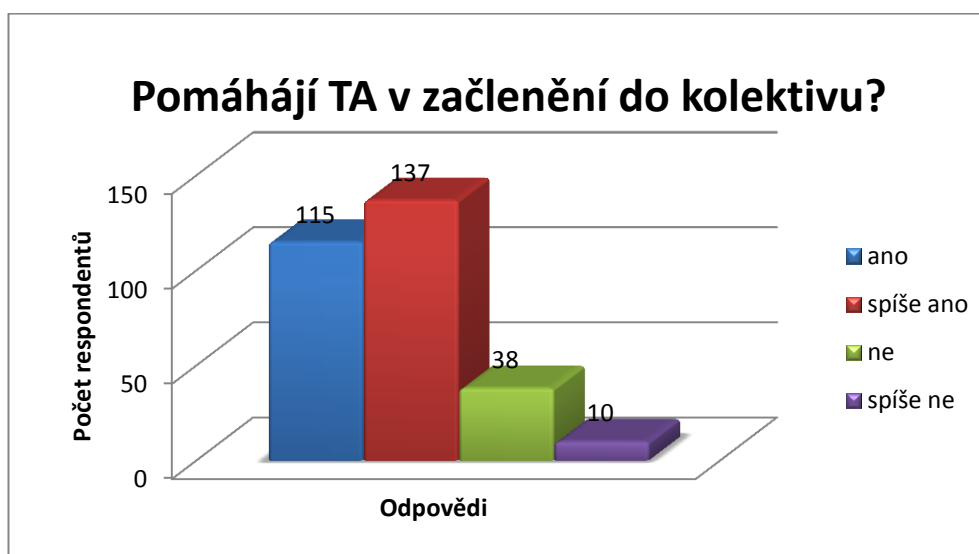
Tato otázka je pro respondenty otevřená, mohou se svobodně vyjádřit. Nejčastější odpověď byla, že TA pomáhá stmelovat kolektiv, díky nim poznáme nové lidi a poznáme něco nového. Další častou odpovědí bylo, že je to zábavné. Na druhé straně tu byli jedinci, kteří nemají rádi TA, důvodem je, že mají raději individuální hry nebo, že se neradi seznamují s novými lidmi. Další negativním důvodem bylo, že se stydí, popř. že se nechtějí ztrapnit před ostatními. Ovšem více jak 2/3 respondentů mají rádi TA, jelikož utvářejí kolektiv a pomáhají jedinci s adaptací.

Otázka č. 19 – Začlenění do kolektivu pomocí TA

Tabulka č. 18 – Začlenění do kolektivu pomocí TA

	ano	spíše ano	ne	spíše ne	celkem
n ¹	115	137	38	10	300
f ¹	38,3%	45,7%	12,7%	3,3%	100%

Graf č. 14 – Začlenění do kolektivu pomocí TA

Nejvíce, tedy 137 respondentů uvedlo, že jim TA spíše pomáhají v začlenění do kolektivu. Dále 115 respondentů uvedlo, že jim TA pomáhá v začlenění do kolektivu. Pouhých 10 respondentů uvedlo, že jim TA nepomáhá v začlenění do kolektivu. Zbýlých 38 respondentů uvedlo, že jim TA spíše nepomáhá v začlenění do kolektivu.

9.7.5 Znalosti před vstupem na VŠ

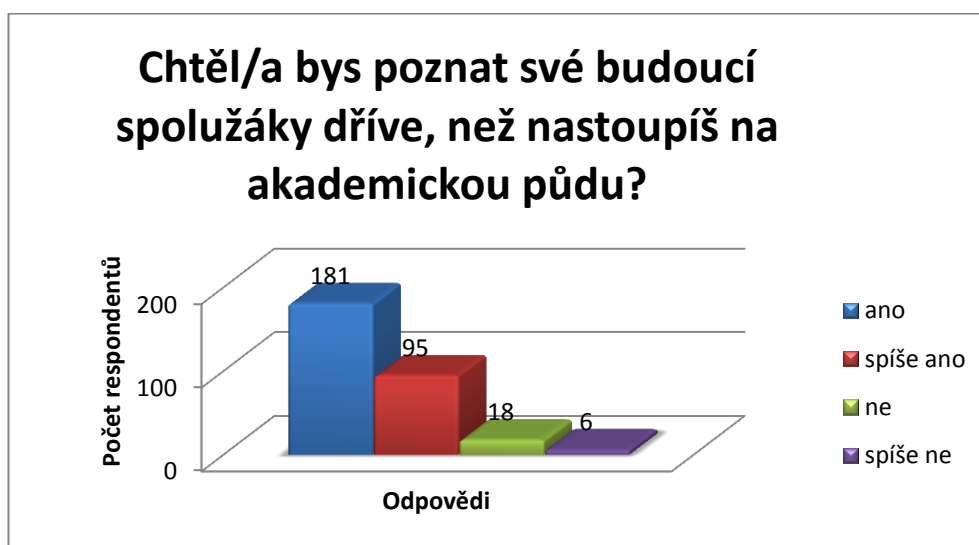
V této části zjistíme, zda mají studenti zájem znát starší studenty, profesory/ vyučující před vstupem na akademickou půdu. Zda chtějí dopředu porozumět výpůjčnímu systému v knihovnách, systému v menze, na kolejích. Zda stojí o informace, např. jaké knihovny jsou Olomouci a kde je naleznou atd.

Otázka č. 20 – Možnost poznání budoucích spolužáků

Tabulka č. 19 – Možnost poznání budoucích spolužáků

	ano	spíše ano	ne	spíše ne	celkem
n ¹	181	95	18	6	300
f ¹	60,3%	31,7%	6%	2%	100%

Graf č. 15 – Možnost poznání budoucích spolužáků

181 respondentů by chtělo poznat své budoucí spolužáky dříve, než nastoupí na akademickou půdu, 95 respondentů odpovědělo na otázku „spíše ano“. 18 respondentů odpovědělo „spíše ne“ a pouhých 6 respondentů odpovědělo, že by nechtělo poznat své budoucí spolužáky před vstupem na akademickou půdu.

Otázka č. 21 – Možnost poznání starších studentů

Tabulka č. 20 – Možnost poznání starších studentů

	ano	ne	celkem
n ¹	285	15	300
f ¹	95%	5%	100%

Graf č. 16 – Možnost poznání starších studentů

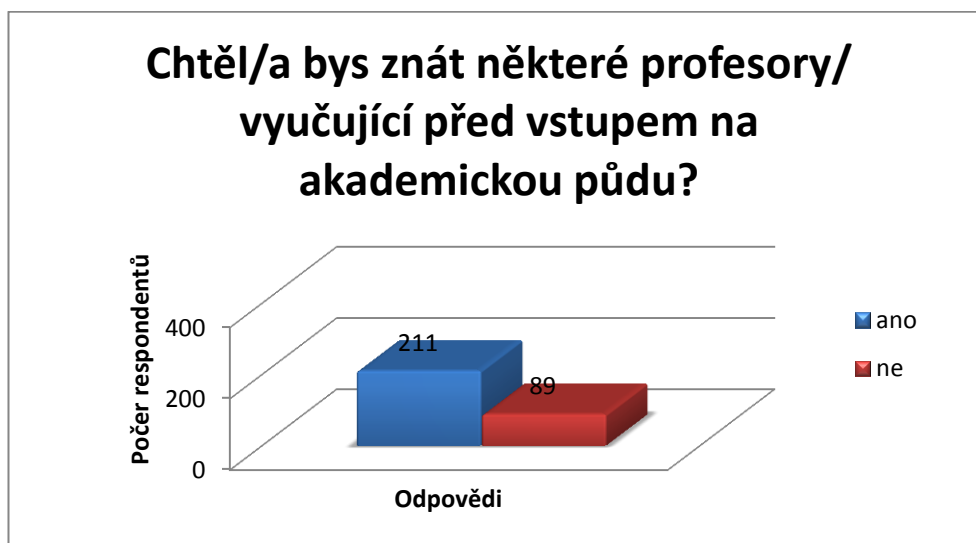
Velká většina, tedy 285 respondentů odpovědělo „ano“. Pouhých 15 respondentů odpovědělo, že by pro ně nebylo výhodou znát někoho ze staršího ročníku ze stejného nebo podobného oboru.

Otázka č. 22 – Možnost seznámení s profesory

Tabulka č. 21 – Možnost seznámení s profesory

	ano	ne	celkem
n ¹	211	89	300
f ¹	70,3%	29,7%	100%

Graf č. 17 – Možnost seznámení s profesory

Více jak 2/3 respondentů odpovědělo „ano“. Znat své profesory/ vyučující před vstupem na akademickou půdu chce 211 respondentů. 89 respondentů odpovědělo „ne“.

Otázka č 23 – Informace ke studiu

Myslíte si, že je dobré znát na začátku systém objednávání jídla v menze?

Tabulka č. 22a – Informace o studiu – menza

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	201	73	7	12	7	300

	5	4	3	2	1	celkem
ekonomická teorie	1025	292	21	24	7	1369

$$1369 : 300 = 4,56$$

Výsledek je 4,56. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „ano“.

V tomto případě má škála medián 5.

Myslíte si, že je dobré znát výpůjční systém v knihovně?

Tabulka č. 22b – Informace o studiu – výpůjční systém knihoven

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	199	71	16	11	3	300

	5	4	3	2	1	celkem
ekonomická teorie	995	284	48	22	3	1352

$$1352 : 300 = 4,51$$

Výsledek je 4,51. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „ano“.
V tomto případě má škála medián 5.

Myslíte si, že je dobré znát, jaké jsou knihovny v Olomouci?

Tabulka č. 22c – Informace o studiu – knihovny

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	166	84	22	22	6	300

	5	4	3	2	1	celkem
ekonomická teorie	830	336	66	44	6	1282

$$1282 : 300 = 4,27$$

Výsledek je 4,27. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „spíše ano“.
V tomto případě má škála medián 4.

Myslíte si, že je dobré znát systém fungování kolejí (přístup na internet, výměna ložního prádla, kuchyňka, studovna)

Tabulka č. 22d – Informace o studiu – koleje

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne	
	5	4	3	2	1	celkem:
ekonomická teorie	206	63	17	7	7	300

	5	4	3	2	1	celkem
ekonomická teorie	1030	252	51	14	7	1354

$$1354 : 300 = 4,51$$

Výsledek je 4,51. Je to hodnota, která se ke škále přibližuje ke stupni „ano“.
V tomto případě má škála medián 5.

Vyhodnocení cíle, zda mají studenti zájem znát informace týkající e orgánů UP před začátkem studia.

Tabulka č. 23 – Informace o studiu – souhrn

Myslíte si, že je dobré znát:	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne
System objednávání jídla v menze	●				
Výpůjční systém v knihovně	●				
Jaké knihovny jsou v Olomouci		●			
System kolejí	●				

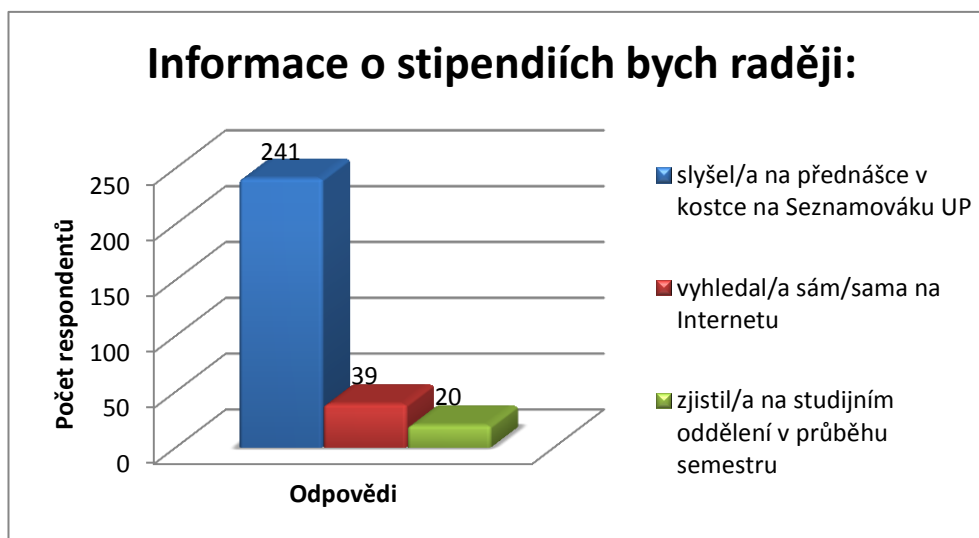
Převážná většina respondentů by ráda znala informace, týkají se chodu menzy, knihoven, kolejí.

Otázka č. 24 – Informace o stipendiích

Tabulka č. 24 – Informace o stipendiích

	a)	b)	c)
n ¹	241	39	20
f ¹	80,3%	13%	6,7%

Graf č. 18 – Informace o stipendiích

Převážná většina, tedy 241 respondentů z 300 odpověděli, že by raději slyšeli informace o stipendiích na přednášce v kostce na Seznamovaku UP. 39 respondentů uvedlo, že by si informace o stipendiích raději našlo na

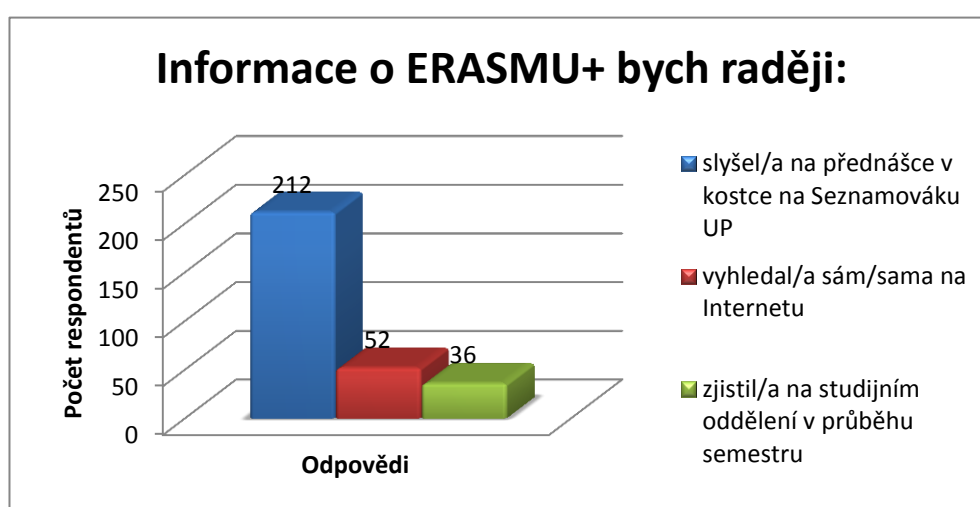
Internetu. A pouhých 20 respondentů zvolilo odpověď „zjistil/a na studijním oddělení v průběhu semestru“.

Otázka č. 25 – Informace o ERASMU+

Tabulka č. 25 – Informace o ERASMU+

	a)	b)	c)
n¹	212	52	36
f¹	70,7%	17,3%	12%

Graf č. 19 – Informace o ERASMU+

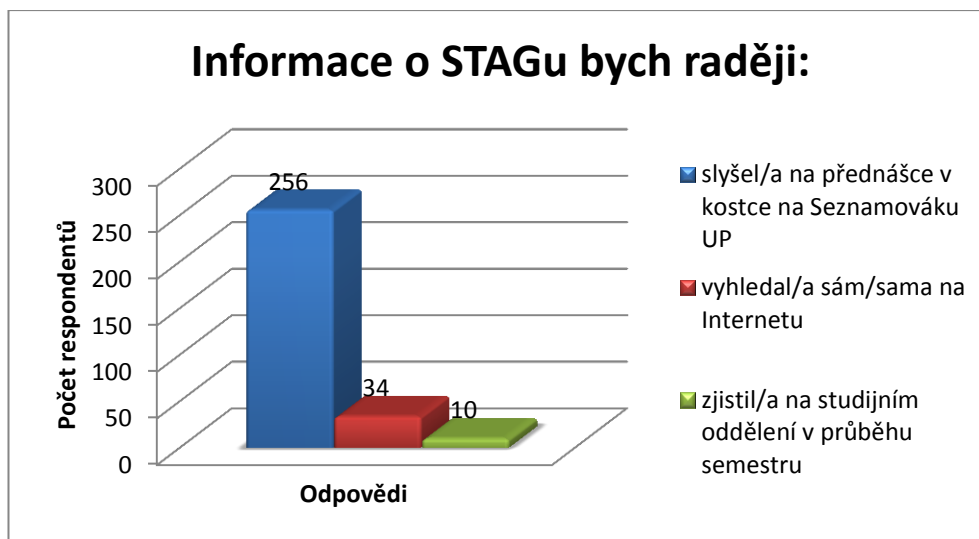
Převážná většina, tedy 212 respondentů z 300 odpověděli, že by raději slyšeli informace o ERASMU+ na přednášce v kostce na Seznamováku UP. 52 respondentů uvedlo, že by si informace o ERASMU+ raději vyhledalo na Internetu. A 36 respondentů zvolilo odpověď „zjistil/a na studijním oddělení v průběhu semestru“.

Otázka č. 26 – Informace o STAGu

Tabulka č. 26 – Informace o STAGu

	a)	b)	c)
n¹	256	34	10
f¹	85,3%	11,3%	3,3%

Graf č. 20 – Informace o STAGu

Převážná většina, tedy 256 respondentů z 300 odpověděli, že by raději slyšeli informace o STAGu na přednášce v kostce na Seznamováku UP. 34 respondentů uvedlo, že by si informace o STAGu raději vyhledalo na Internetu. A pouhých 10 respondentů zvolilo odpověď „zjistil/a na studijním oddělení v průběhu semestru“.

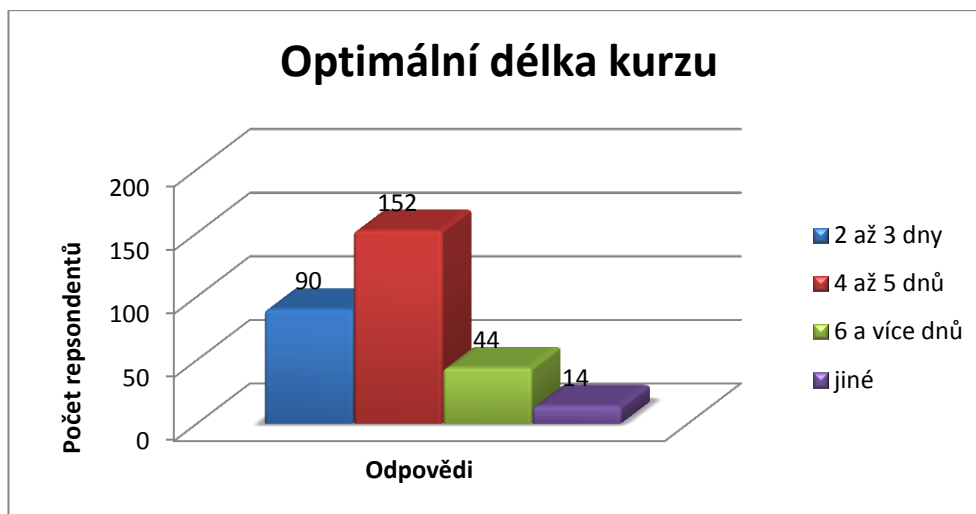
9.7.6 Adaptační kurz

Otázka č. 27 – Optimální délka kurzu

Tabulka č. 27 – Optimální délka kurzu

	2 až 3 dny	4 až 5 dnů	6 a více dnů	jiné
n¹	90	152	44	14
f¹	30%	50,7%	14,7%	4,7%

Graf č. 21 – Optimální délka kurzu

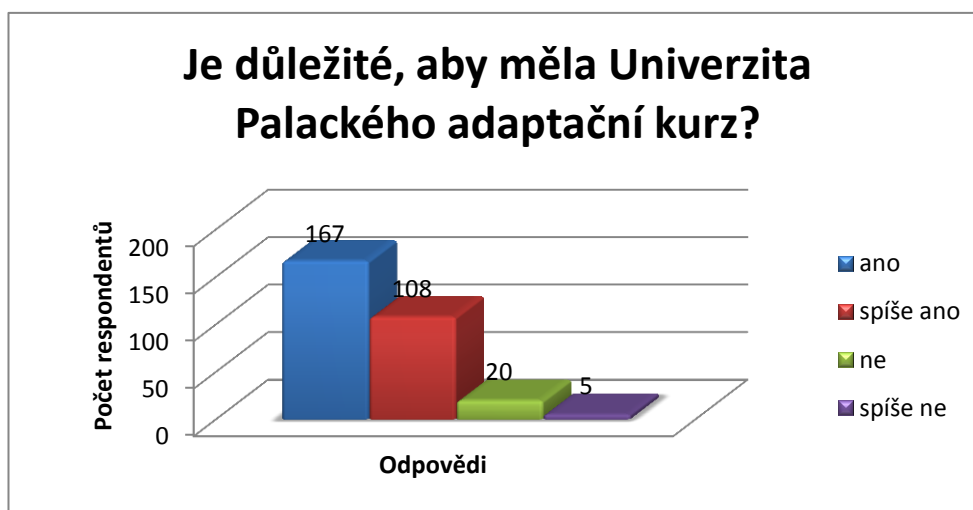
152 respondentů zvolilo jako optimální délku kurzu „4 až 5 dnů“. Dále 90 respondentů zvolilo možnost „2 až 3 dny“, 44 respondentů zvolilo možnost „6 a více dnů“. 14 respondentů zvolilo možnost jiné, nejčastější odpovědi byly „co nejvíce“, „asi 3 až 4 dny“, „1 den bez přespání“.

Otázka č. 28 – Důležitost adaptačního kurzu?

Tabulka č. 28 – Důležitost adaptačního kurzu

	ano	spíše ano	ne	spíše ne	celkem
n¹	167	108	20	5	300
f¹	55,7%	36%	6,7%	1,7%	100%

Graf č. 22 – Důležitost adaptačního kurzu

Převážná většina uvedla, že je důležité, aby měla UP adaptační kurz. Přesněji 167 respondentů zvolilo možnost „ano“, je důležité, aby měla UP adaptační kurz, dále 108 respondentů zvolilo možnost „spíše ano“. Pro pouhých 25 respondentů není důležité mít adaptační kurz na UP, z čehož 20 respondentů uvedlo možnost „spíše ne“ a jen 5 respondentů uvedlo „ne“.

Otázka č. 29 – Důvody důležitosti adaptačního kurzu na UP

Důvody byly různé, ovšem až na pár byly všechny velmi pozitivní. Spousta jedinců uváděla, že díky adaptačnímu kurzu jedinci poznají nové spolužáky, získají tipy od starších instruktorů. Dále uváděli, že hodně jedinců má strach z nového prostředí, díky kurzu budou dopředu připraveni na VŠ prostředí a také zjistí důležité informace o chodu a průběhu studia. Seznámí se s chodem knihoven, menz, kolejí, STAGu atd., Převážná většina také uváděla, že se nebudou cítit tak sami a nebudou první týdny ze všeho tak šokovaní.

Pro ukázkou jsou v následujícím textu vypíchnuty odpovědi respondentů:

1. *„Je velkým přínosem pro nastupující studenty, vytváří u nich vztah k univerzitě a studenti si díky němu mohou vytvořit důležité sociální vazby, nejen mezi svými spolužáky, ale i se studenty z jiných oborů.“*
2. *„Pomáhá to budoucím studentům, možnost prezentace školy v příjemném a přátelském prostředí, prestiž- ukázat že se o budoucí studenty univerzita zajímá a nejsou jen "číslo v systému."*
3. *„Myslím si, že to pomůže novým studentům s přechodem na vysokou školu a nebudou mít strach z neznámého prostředí a z toho co je čeká.“*
4. *„Snadnější start na UP.“*
5. *„Lidé se blíže seznámí nejen mezi svými lidmi z fakulty, svého oboru, ale i jiného a z vlastní zkušenosti vím, že takové přátelství, co se na Seznamovák UP vybuduje, tak vydrží a je mnohem pevnější než třeba s lidmi, které člověk pozná až v akademickém roce. Je možné sdílet společné zážitky, aktivity a díky velkému okruhu lidí, co člověk zná, má více možností nejen na škole.“*

6. „Lidé se zde dozvědí, jak to na škole zhruba funguje a co od toho mají čekat.“
7. „Nabízí studentům možnost seznámení se s novými lidmi, na celém kurzu vládne pozitivní nálada a lidský přístup.“
8. „Dle mého názoru je UP velmi oblíbenou univerzitou po celé ČR, mnoho studentů chce studovat právě tady, tak je skvělé připravit pro takové množství studentů seznamovací kurz, kde se dokáží dopředu připravit na studium, zjistit potřebné informace pro začátek a seznámit se se svými spolužáky z oborů či najít přátele pro různé příležitosti v Olomouci.“
9. „Pro nervózního prváka, který neví, co má čekat, je určitě super zažít pár dnů ve společnosti příjemných starších spolužáků, co mu se vším pomůžou. Hodně se mi líbila ta celková přátelská atmosféra :).“
10. „Seznámení studentů s novými spolužáky, zlepšení orientace ve fungování knihovny. Podle mě je Seznamovák UP daleko účinnější, než Orientation days.“
11. „Seznámení se s ostatními spolužáky, užitečné rady od instruktorů z vyšších ročníků, lepší pochopení STAGu a zapisování předmětů.,“
12. „Pomocná ruka pro studenty, kteří moc nevědí, kde hledat informace“
13. „Každá významnější univerzita ho má, tudíž by ho měla mít i UPOL.“
14. „Protože se studenti seznámí s důležitými věcmi, které potřebuje ke studiu a má jednodušší začátek než ostatní studenti, kteří vůbec nevědí, co je čeká a co jak funguje.“
15. „Lepší atmosféra na fakultě, v případě "nouze" se můžeme obrátit na starší spolužáky. Výměna informací.“
16. „Mně to velmi pomohlo a další studenti by o tuto možnost neměli přijít usnadnění vstupu na VŠ díky: informacím o škole, systému atd. (v porovnání se spolužáky, kteří nebyli, jsem věděla spoustu věcí) poznání kamarádů, což má velký vliv na začátku, člověk si nepřipadá tak sám, do Olomouce jsem šla a nikoho neznala, a po Seznamováku začínala školu se spoustou kamarádů a těšila se na ně.“

10 DISKUZE

V rámci diskuze se seznámíme s výsledky dotazníkového šetření. Hlavním cílem této diplomové práce bylo zjištění, zda je projekt Seznamovák UP pro studenty přínosný. Díky analýze dat jsem došla k závěrům, že respondenti, kteří se daného Seznamovák UP zúčastnili, se cítí lépe, než kooperující studenti. Mají pocit, že byl pro ně Seznamovák UP přínosný. Díky analýze dat od všech respondentů jsem došla také k závěru, že adaptační kurz usnadní začlenění jedince do kolektivu a zrychluje proces adaptace. Toto tvrzení jsem ověřila u respondentů, kteří se Seznamováku UP účastnili a skoro všichni účastníci odpověděli, že si na Seznamováku UP našli přátele. Najít si přátele byl také jeden z důvodů účasti respondentů na Seznamováku UP. Dále si rozebereme dílčí cíle, a tak zodpovíme naše výzkumné otázky.

10.1 Vyhodnocení výzkumných otázek

Jak studenti hodnotí počátek studia?

Hodnocení náročnosti studia jsem kategorizovala a došla jsem k následujícímu závěru. Respondenti hodnotí počátek studia přibližně tak náročným, jak očekávali. Z toho vyplývá, že UP propaguje studium reálně vůči vizi budoucích studentů. Naproti tomu se zde vyskytuje marginální množství respondentů, kteří hodnotí studium opačně, tedy náročněji, než bylo jejich očekávání. Nicméně mimo tyto dvě jmenované skupiny jsou zde i takoví, pro které je studium snadnější, než očekávali.

Dále jsem kategorizovala skupiny dle pocitů studentů před jejich vstupem na UP. V tomto případě jsem došla k následujícímu závěru, že nejčastěji jsou studenti nervózní, protože netuší, co je čeká. Tento fakt velmi opodstatňuje adaptační kurz, díky němuž se studenti lépe připraví na VŠ život. Druhou nejpočetnější skupinou byli studenti, jež měli ze vstupu na UP dobrý pocit a nebáli se. Nejméně jedinců zvolilo možnost „bál jsem se“.

Jaké poznatky byly pro účastníky nejužitečnější?

V neposlední řadě bych chtěla také vyzdvihnout skutečnost, že Seznamovák UP přinesl zúčastněným nové poznatky a dovednosti.

Mezi nejužitečnější řadí respondenti přednášky, prezentace, při nichž se dozvěděli užitečné informace o studijní agendě, stipendiích, ERASMU+, knihovnách, kolejích atd. Dále pro ně byly užitečné tipy a triky od instruktorů a především pomoc s tvorbou rozvrhu. Jako přínosné přednášky uvádí respondenti přednášky o STAGu, Akademik Sportcentru UP, Menze a kolejích. Oproti tomu byla pro ně nejméně užitečná přednáška o Britském centru. Respondentům byla také položena otázka, jakou informaci na Seznamováku UP postrádali, z odpovědí respondentů je zřejmé, že žádnou informaci nepostrádali.

Mají studenti zájem znát starší studenty a vyučující ze své fakulty před zahájením studia?

V rámci tohoto cíle jsem zjistila, že studenti by rádi znali vyučující a starší studenty před vstupem na UP. Lépe by se aklimatizovali na nové prostředí. Rádi by znali názory starších studentů na studium. Možnost, že se v případě nouze mají na koho obrátit, je pro ně velmi motivující.

Mají studenti zájem získat informace o systému, chodu UP? (např. výpůjční systém knihoven, studijní agenda, systém menzy a kolejí)

Díky analýze dat jsem zjistila důležitou skutečnost, že studenti stojí o adaptační kurz, kde se dozví informace o chodu a systému UP. Možnost dozvědět se informace během krátké přednášky, je pro ně přijatelnější, než si vyhledávat informace na Internetu. Jako nejméně přijatelnou variantu volí respondenti možnost zjistit informace od studijního oddělení. Domnívám se, že to je díky vytíženosti studijního oddělení.

Je pro studenty důležité, aby měla UP adaptační kurz a proč?

Z analýzy dat je zřejmé, že je pro respondenty velmi důležité, aby měla UP svůj adaptační kurz. Respondenti uváděli hned několik důvodů.

Především je pro ně důležité, že předem zjistí potřebné informace o studijní agendě, chodu UP, o možnostech sportování v Olomouci atd. Zjistí různé tipy a triky od starších studentů. Dále se díky adaptačnímu kurzu seznámí s novými lidmi a nebudou se cítit tak sami.

Důvody důležitosti adaptačního kurzu uvádí nejmenovaná respondentka: *„Mně to velmi pomohlo a další studenti by o tuto možnost neměli přijít; je to usnadnění vstupu na VŠ díky: informacím o škole, systému atd. (v porovnání se spolužáky, kteří nebyli, jsem věděla spoustu věcí) poznání kamarádů, což má velký vliv na začátku, člověk si nepřipadá tak sám, do Olomouce jsem šla a nikoho neznala, a po Seznamováků začínala školu se spoustou kamarádů a těšila se na ně.“*

ZÁVĚR

Dle mého názoru práce splnila vytýčené cíle, stručně a výstižně znázorňuje roli Seznamováku UP v rámci univerzitního života. Díky zpracované literatuře jsme objasnili základní pojmy. Zjistili jsme, jak je důležité analyzovat skupinu, prostředí, do kterého vstupuje nový jedinec. Uvedli jsme si základní podmínky, které usnadňují učení i adaptaci jedince, jakými jsou například motivovanost, aktivní přístup. Objasnili jsme si problematiku zážitkové pedagogiky a její přínosnost v dnešní době. Dále jsme se zabývali prožíváním jedince, přičemž jsme uvedli příklady, jak jedinec vnímá čas, když má hodnotný prožitek a zase naopak. Proto je podstatné, abychom se zaměřovali i na maličkosti, které dělají náš den lepším. Měli bychom zvážit, zda opravdu nepříjemné situace musíme podstupovat a určit si priority. V kapitole adaptační kurzy jsme vymezili nejdůležitější cíle kurzu. K nejdůležitějším patří dosažení vzájemné spolupráce jedinců ve skupině a především umožnění účastníkům, aby našli své místo ve skupině. Také jsme popsali několik zásad adaptačních kurzů, kterými by se měla skupina řídit. Nastolením pravidel ihned na začátku je ušetřen nejen čas, ale také předejdeme komplikacím. Nezbytnou částí této práce je kapitola o mladé dospělosti. V této kapitole jsme popsali specifika našeho výzkumného vzorku. Významným poznatkem je skutečnost, že v této věkové kategorii se jedinec snaží dosáhnout samostatnosti, vlastní identity a orientuje se více na budoucnost. Zajímavým poznatkem je také zjištění, že v tomto věku jedinec dosahuje nejvyšší výkonnosti. Klíčová je kapitola projekt Seznamovák UP, kde jakožto na adaptačním kurzu dochází k adaptaci a rozšiřování kompetencí studentů UP. V kapitole jsme popsali hlavní náplň projektu. Dále jsme posoudili přednášky, jako jsou například přednášky o STAGu, ERASMU+, Akademik Sportcentru UP a další, které jsou hlavní náplní programu. Díky analýze dat jsme zjistili popularitu výše uvedených přednášek. Podle očekávání respondenti jako neužitečnější přednášku označili přednášku o STAGu. Jelikož cílem každého adaptačního

kurzu je především stmelení kolektivu a vytvoření příjemného prostředí, byly součástí projektu Seznamovák UP i teambuildingové aktivity. Díky odpovědím od respondentů jsme zjistili, že většina respondentů má ráda teambuildingové aktivity. Na druhou stranu se vygenerovala i skupina jedinců, kteří se stydí zapojovat do těchto aktivit. Domnívám se, že příčinou může být nevýrazná osobnosti jedince nebo také špatná zkušenost s tímto druhem aktivit. Naštěstí těchto jedinců je pár. Vyhodnocením dat jsme zjistili, že adaptační kurz může nevýrazné osobnosti pomoci s přizpůsobením na nové prostředí a jedinec má větší šanci nalézt přátele. Je zřejmé, že díky adaptačnímu kurzu si účastníci našli spoustu přátel. V teoretické části byla posouzena i motivace studentů pro vstup na vysokou školu. Účastníci výzkumu uvedli důvody, proč by měla mít UP adaptační kurz a hned několik respondentů uvedlo, že možnost se předem připravit na VŠ prostředí je také důležitá při volbě VŠ a může být častokrát důvodem k přihlášení do studia. Každá dobrá vysoká škola by měla mít adaptační kurz a měla by se snažit pomáhat budoucím studentům. Klíčovým zjištěním je skutečnost, že účastníci projektu Seznamováku UP hodnotí projekt jako přínosný a cítí se lépe, než studenti, kteří se projektu neúčastnili. Adaptační kurzy jsou jednou z nabízených možností dnešního světa, proto by byla škoda této možnosti nevyužívat. Zároveň se domnívám, že projekty jako je Seznamovák UP mohou velmi usnadnit práci zaměstnancům UP. Starší studenti se mohou postarat o to, aby noví studenti byli informováni. A ještě k tomu jsou plní elánu. Mají v čerstvé paměti své začátky a mohou upozornit na případné problémy. Domnívám se, že pomoc studentů studentům může být velkým přínosem pro většinu vysokých škol a v prvé řadě pro Univerzitu Palackého v Olomouci.

POUŽITÁ LITERATURA

ANDRESOVÁ, Zuzana. *Klíčový rok: příběh a řemeslo: zážitková pedagogika na kurzech pro žáky základních škol: Klíčový rok*. 1. vyd. ISBN 978-80-905502-1-6.

BUBELÍNIOVÁ, Michaela a kol. *Začínám (sa) učit' zážitkom*. Bratislava: Štúdio zážitku, 1997. ISBN 80-967580-5-5.

DUBEC, Michal. *Adaptační (stmelovací) soustředění: kurz osobnostní a sociální výchovy pro žáky 6. ročníku ZŠ a primy gymnázia*. Vyd. 1. Praha: Projekt Odyssea, 2007, 49 1. ISBN 978-80-87145-22-7.

Důležité momenty na studákově cestě: sborník vydaný u příležitosti 6. ročníku celostátní studentské konference Současná úloha a postavení studentů na vysokých školách, pořádané Akademickým centrem studentských aktivit: Brno, 14. – 15. prosince 2006, Centrum VUT v Brně. 1. vyd. Editor Jaroslav Švec. V Brně: Vysoké učení technické, Akademické centrum studentských aktivit, 2007, 137 s. ISBN 978-80-214-3494-3.

FRANC, Daniel, Daniela ZOUNKOVÁ a Andy MARTIN. *Učení zážitkem a hrou: praktická příručka instruktora*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007, vii, 201 s. Edice aktivit a her. ISBN 978-80-251-1701-9.

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 2., rozš. české vyd. Překlad Vladimír Jůva, Vendula Hlavatá. Brno: Paido, 2010, 261 s. ISBN 978-80-7315-185-0.

GINTEL, Allan. *Zážitková pedagogika a výchova v přírodě: cesty vedou dál*. 1. vyd. Editor Ivo Jirásek. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 251 s. Gymnasion, sv. 3. ISBN 978-80-244-3359-2.

GRECMANOVÁ, Helena a Miroslav DOPITA. *Determinanty organizačního klimatu vysokých škol a fakult*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 201 s. Monografie. ISBN 978-80-244-3808-5.

HANUŠ, Radek a Lenka CHYTILOVÁ. *Zážitkově pedagogické učení*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 192 s. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2816-2.

- HERMOCHOVÁ, Soňa. *Teambuilding*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2006, 113 s. ISBN 80-247-1155-9.
- CHADIMOVÁ, Monika. *Kvalita života a využití volnočasových aktivit žáků staršího školního věku s přihlédnutím k fenoménu sociálních sítí*. Olomouc, 2013. Bakalářská práce. Univerzita Palackého.
- CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, 265 s. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-1369-4.
- JIRÁSEK, Ivo. *Čas na čas: Časopis pro zážitkovou pedagogiku*. Praha: Prázdninová škola Lipnice, 2008.
- KIRCHER, Jiří. *Emotivní pohybové aktivity jako součást kvality života*. Vyd. 1. Ústí nad Labem: KTV PF UJEP, 2007, 142 s. ISBN 978-80-7044-958-5.
- KIRCHER, Jiří. *Pedagogicko - psychologické aspekty prožitku a zážitku*. Vyd. 1. Ústí nad Labem: KTV PF UJEP, 2005, 142 s. ISBN 80-7044-656-0.
- KOHOUTEK, Rudolf. *Osobnost a sebepoznání studentů*. Brno: CERM, 1998, 99 s. ISBN 80-720-4087-1.
- KUBAN, Jiří. *Potřeba mimořádného prožitku ve sportu*. Praha, 2003. Bakalářská práce. UK FTS.
- KASÍKOVÁ, Hana. *Učíme (se) spolupráci spoluprací*. 1. vyd. Kladno: AISIS, 2005, 141 s. Dokážu to??. ISBN 80-239-4668-4.
- LANGMEIER, Josef, Miloš LANGMEIER a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie: s úvodem do vývojové neurofyzologie*. 1. vyd. Praha: 1998, 132 s. ISBN 80-861-8003-4.
- MASLOW, Abraham Harold. *O psychologii bytí*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-2620-618-7.
- MENCLOVÁ, Lenka. *Vysokoškolský student v České republice roku 2002: Sociální portrét vysokoškolských studentů v ČR - IV*. 1. vyd. Brno: VUTIUM, 2003, 112 s. ISBN 80-214-2368-4.
- NAKONEČNÝ, Milan. *Lexikon psychologie*. 1.vyd. Praha: Vodnář, 2013, 397 s. ISBN 80-85255-74-X.

- NEDOROST, Libor. *Právní úprava vysokého školství*. 1. vyd. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2003, 189 s. ISBN 80-86432-28-9.
- NEUMAN, Jan. *Turistika a sporty v přírodě*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000, 197 s. ISBN 80-7178-391-9.
- NEUMAN, Jan. *Dobrodružné hry a cvičení v přírodě: [od 9 do 99 let]*. Vyd. 1. Ilustrace Petr Ďoubalík. Praha: Portál, 1998, 325 s. ISBN 80-7178-218-1.
- NOVOTNÁ, Lenka, Miloslava HŘÍCHOVÁ a Jana MIŇHOVÁ. *Vývojová psychologie*. 4. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2012, 82 s. ISBN 978-80-261-0115-4.
- ONDREJKOVIČ, Peter. *Úvod do sociológie výchovy: základy sociológie výchovy a mládeže*. 2., rozš. a preprac. vyd. Bratislava: Veda, 1998. ISBN 80-224-0579-5.
- PALAŠČÁK, Radek. *Studij na Univerzitě Palackého v Olomouci v akademickém roce 2007/2008*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1461-9.
- PELÁNEK, Radek. *Příručka instruktora zážitkových akcí*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2013, 205 s. ISBN 978-80-262-0454-1.
- PELÁNEK, Radek. *Zážitkové výukové programy*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010, 133 s. ISBN 978-80-7367-656-8.
- PIRKLOVÁ, Božena a kol. *Výroční zpráva SKM*. Olomouc: Správa kolejí a menz UP v Olomouci, 2013.
- PRŮCHA, Jan a Jaroslav VETEŠKA. *Andragogický slovník*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 320 s. ISBN 978-80-247-4748-4.
- PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 7., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0403-9.
- PRŮCHA, Jan. *Přehled pedagogiky: úvod do studia oboru*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2006, 271 s. ISBN 80-7178-944-5.
- ŘEZÁČ, Jaroslav. *Sociální psychologie*. Brno: Paido, 1998, 268 p. ISBN 80-85931-48-6.
- ŘÍČAN, Pavel. *Cesta životem: Vývojová psychologie*. 2. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-124-2.

ŘÍČAN, Pavel. *Psychologie: kurz osobnostní a sociální výchovy pro žáky 6. ročníku ZŠ a primy gymnázia*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2009, 300 s. ISBN 978-80-7367-560-8.

SKÁCELÍKOVÁ, Lenka. *Výroční zpráva Univerzity Palackého*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013.

SLEJŠKOVÁ, Lucie. *Škola zážitkem: zážitková pedagogika při výuce klíčových kompetencí a hodnocení žáků*. Praha: Prázdninová škola Lipnice, 2011, 115 s. ISBN 978-80-260-1046-3.

SMÉKAL, Vladimír. *Pozvání do psychologie osobnosti: Člověk v zrcadle vědomí a jednání*. 1. vyd. Brno: Barrister&Principal, 2002, 517 s. ISBN 80-85947-80-3.

ŠAUEROVÁ. *Zážitková pedagogika a možnosti jejího využití při práci s vybranými cílovými skupinami*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola tělesné výchovy a sportu Palestra, 2013, 256 s. ISBN 978-80-87723-07-4.

Školské zákony 2011: (*školský zákon, zákon o pedagogických pracovnících, zákon o výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy*) : výklad - prováděcí předpisy - souvisící předpisy; stav k 1. 9. 2011. Praha: Eurounion, 2011. ISBN 978-80-905075-0-0.

ŠPATENKOVÁ, Naděžda a Anna PETŘKOVÁ. *Psychologie dospělých: studijní text pro kombinované studium*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 93 s. ISBN 978-80-244-3662-3.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie II.: dospělost a stáří*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 461 s. ISBN 978-80-246-1318-5.

VÁŽANSKÝ, Mojmír a Vladimír SMÉKAL. *Základy pedagogiky volného času*. 1. vyd. Brno: Paido, 1995, 176 s. ISBN 80-90173-79-9.

Elektronické zdroje

BLUME a BRIAN. *Communication Apprehension* [online]. Michigan, 2013 [cit. 2015-02-14]. Dostupné z:

<http://web.a.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?sid=599b57c0-3636-4d99-a907-dfd36f3cfcfe%40sessionmgr4003&vid=1&hid=4206>

E-Pedagogium: An independent scientific journal for interdisciplinary research in pedagogy [online]. Olomouc, 2013 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: [http://www.pdf.upol.cz/fileadmin/user_upload/PdF/e-](http://www.pdf.upol.cz/fileadmin/user_upload/PdF/e-pedagogium/2013/e-Pedagogium_4-2013.pdf)

[pedagogium/2013/e-Pedagogium_4-2013.pdf](http://www.pdf.upol.cz/fileadmin/user_upload/PdF/e-pedagogium/2013/e-Pedagogium_4-2013.pdf)

HUBLOVÁ. *RVP - metodický portál*. [online]. 2011 [cit. 2015-01-24].

Dostupné z:

http://wiki.rvp.cz/Knihovna/1.Pedagogicky_lexikon/A/Adapta%C4%8Dn%C3%AD_kurzy.

NOVÁK a MATOUŠ. *Agentura wenku: Adaptační kurzy*. [online]. 2013

[cit. 2015-01-24]. Dostupné z: <http://www.wenku.cz/adaptacni-kurzy/adaptacni-kurzy-obecne/>.

Úřad vlády: *Zákon o vysokých školách* [online]. Praha [cit. 2015-01-15].

Dostupné z: <https://apps.odok.cz/kpl-detail?pid=KORN9N6GKBN9/>.

VELFOVÁ. *Kurikulum: Adaptační kurzy* [online]. 2008 [cit. 2015-03-04].

Dostupné z: <http://www.nuov.cz/kurikulum/adaptacni-kurz-soucast-prevence-predcasnych-odchodu-ze>.

SEZNAM TABULEK

- Tabulka č. 1 – Pohlaví respondentů
- Tabulka č. 2 – Věk respondentů
- Tabulka č. 3 – Rok složení maturitní zkoušky
- Tabulka č. 4 – Hodnocení náročnosti studia
- Tabulka č. 5 – Pocity před vstupem na UP
- Tabulka č. 6 – Účast na Seznamováku UP
- Tabulka č. 7 – Působení na Seznamováku UP – radost
- Tabulka č. 7a – Působení na Seznamováku UP – radost – vyhodnocení škál
- Tabulka č. 7b – Působení na Seznamováku UP – očekávání
- Tabulka č. 7c – Působení na Seznamováku UP – nové poznatky
- Tabulka č. 7d – Působení na Seznamováku UP – kamarádi
- Tabulka č. 7e – Působení na Seznamováku UP – využití poznatků ve škole
- Tabulka č. 7f – Působení na Seznamováku UP – pocity
- Tabulka č. 7g – Působení na Seznamováku UP – přínos
- Tabulka č. 8 – Vyhodnocení přínosu
- Tabulka č. 9 – Důvod účasti na projektu Seznamovák UP
- Tabulka č. 10 – Nejužitečnější poznatky
- Tabulka č. 11 – Přínosné přednášky
- Tabulka č. 12 – Absence některé přednášky
- Tabulka č. 13 – Přátelé ze Seznamováku UP
- Tabulka č. 14 – Počet přátel ze Seznamováku UP
- Tabulka č. 15a – Začleněné nevýrazné osoby
- Tabulka č. 15b – Poznání sama sebe
- Tabulka č. 15c – Plynulý přechod
- Tabulka č. 15d – Urychlení adaptace
- Tabulka č. 15e – Kvalita a výběr her
- Tabulka č. 16 – Celkové hodnocení adaptačních kurzů respondenty
- Tabulka č. 17 – Oblíbenost TA
- Tabulka č. 18 – Začlenění do kolektivu pomocí TA

- Tabulka č. 19 – Možnost poznání budoucích spolužáků
- Tabulka č. 20 – Možnost poznání starších studentů
- Tabulka č. 21 – Možnost seznámení s profesory
- Tabulka č. 22a – Informace o studiu – menza
- Tabulka č. 22b – Informace o studiu – výpůjční systém knihoven
- Tabulka č. 22c – Informace o studiu – knihovny
- Tabulka č. 22d – Informace o studiu – koleje
- Tabulka č. 23 – Informace o studiu – souhrn
- Tabulka č. 24 – Informace o stipendiích
- Tabulka č. 25 – Informace o ERASMU+
- Tabulka č. 26 – Informace o STAGu
- Tabulka č. 27 – Optimální délka kurzu
- Tabulka č. 28 – Důležitost adaptačního kurzu

SEZNAM GRAFŮ

- Graf č. 1 – Pohlaví respondentů
- Graf č. 2 – Věk respondentů
- Graf č. 3 – Rok složení maturitní zkoušky
- Graf č. 4 – Hodnocení náročnosti studia
- Graf č. 5 – Pocity před vstupem na UP
- Graf č. 6 – Účast na Seznamovák UP
- Graf č. 7 – Důvod účasti na projektu Seznamovák UP
- Graf č. 8 – Nejužitečnější poznatky
- Graf č. 9 – Přínosné přednášky
- Graf č. 10 – Absence některé přednášky
- Graf č. 11 – Přátelé ze Seznamovák UP
- Graf č. 12 – Počet přátel ze Seznamovák UP
- Graf č. 13 – Oblíbenost TA
- Graf č. 14 – Začlenění do kolektivu pomocí TA
- Graf č. 15 – Možnost poznání budoucích spolužáků
- Graf č. 16 – Možnost poznání starších studentů
- Graf č. 17 – Možnost seznámení s profesory
- Graf č. 18 – Informace o stipendiích
- Graf č. 19 – Informace o ERASMU+
- Graf č. 20 – Informace o STAGu
- Graf č. 21 – Optimální délka kurzu
- Graf č. 22 – Důležitost adaptačního kurzu

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1 – Proces učení

Obr. č. 2 – Pedagogické směry a jejich zaměření

Obr. č. 3 – Okruh lidských zkušeností

Obr. č. 4 – Metodický princip

Obr. č. 5 – Optimální prožitek

Obr. č. 6 – náročnost prováděné aktivity v návaznosti na osobní rozvoj

Obr. č. 7 – Model motivace

Obr. č. 8 – Maslowova hierarchie lidských potřeb

Obr. č. 9 – Hlavní oblasti ovlivňující vnímání klimatu studentem VŠ

SEZNAM ZKRATEK

- TA – Teambuildingové aktivity
- UP – Univerzita Palackého v Olomouc
- VŠ – Vysoká škola

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Dotazník

Příloha č. 1

Dotazník

Ahoj,
jsem studentkou posledního ročníku Pedagogické fakulty Univerzity Palackého a píší diplomovou práci, která se zaměřuje na vliv adaptačního kurzu Seznamovák UP na budoucí studenty UP. Jelikož právě ty jsi studentem UP, prosím tě o vyplnění tohoto krátkého anonymního dotazníku.

1. Jsi:
 - žena
 - muž

2. Jaký je tvůj věk?
 - 18 - 19 let
 - 20 - 21 let
 - 22 a více let

3. V jakém roce jsi maturoval/a:
 - 2014
 - 2013
 - 2012
 - 2011 a dříve

4. Studium na UP je pro tebe:
 - náročnější, než jsem očekával/a
 - přibližně tak náročné, jak jsem očekával/a
 - snadnější, než jsem očekával/a

5. Jaké byly tvoje pocity před prvním kontaktem s novým prostředím?
 - měl/a jsem z toho dobrý pocit, nebál/a jsem se
 - byl/a jsem nervózní, netušil/a jsem, co mě čeká
 - bál/a jsem se

6. Účastnil jsi se Seznamováku UP?
 - ano
 - ne -> *přechod na otázku č. 18*

7. Působení na Seznamováku UP (zaškrtni hodící se)

	Ano	Spíše ano	Nevím	Spíše ne	Ne
Jsi rád/a, že ses zúčastnil Seznamováku UP?					
Splnil Seznamovák UP tvoje očekávání?					
Přinesl/a sis nové poznatky ze Seznamováku UP?					

Máš nové kamarády ze Seznamováku UP?					
Využiješ poznatky a dovednosti ze Seznamováku UP ve škole?					
Cítíš se lépe než studenti, kteří se Seznamováku UP neúčastnili?					
Byl pro tebe Seznamovák UP přínosný?					

8. Na Seznamovák UP jsi jel za jakým účelem: (zaškrtni hodící se)

- dozvědět se informace o systému Univerzity Palackého (tvorba rozvrhu, kreditový systém...)
- najít si kamarády
- jel jsem za zábavou
- získat informace o svém oboru

9. Vyjmenuj, prosím, aktivity/poznatky ze Seznamováku UP, které pro tebe byly nejužitečnější?

.....

10. Která z přednášek na Seznamováku UP byla pro tebe nejpřínosnější?

- STAG
- Menza a koleje
- Stipendia
- ERASMUS
- Britské centrum
- Akademik Sportcentrum UP
- Jak psát seminární práce a tvorba prezentací
- Kam v Olomouci.

11. Vynechal bys některou z přednášek?

- ano
- ne -> **přechod na otázku č. 13**

12. Kterou přednášku bys vynechal?

.....

13. Jakou informaci jsi na Seznamováku UP postrádal?

.....

14. Našel/našla sis na Seznamováku UP přátele?

- ano
- ne

15. Kolik přátel si na Seznamováku UP našel?

- 1 – 2
- 3 – 5

- 6 – 10
- 11 – 19
- 20 a více

16. Adaptační: Myslíte si, že: (zaškrtněte hodící se)

	Ano	Spíše ano	Nevím	Spíše ne	Ne
Ušlechtlí kurz nevýrazné osobnosti studenta začlenění do kolektivu?					
Umožní kurz studentům poznat sebe sama a své možnosti?					
Je schopen kurz zajistit plynulý přechod studentů z dospívání do dospělosti?					
Urychluje kurz adaptaci studentů prvního ročníku na nové prostředí?					
Domníváte se, že má na kvalitu kurzu vliv výběr her a prostředí?					

17. Máš rád/a teambuildingové aktivity?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

18. Uveď, prosím, proč:

.....

19. Pomáhají ti teambuildingové aktivity v začlenění do skupiny?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

20. Chtěl/a by ses seznámit se svými budoucími spolužáky dříve, než nastoupíš na akademickou půdu?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

21. Bylo by pro tebe výhodou znát někoho ze staršího ročníku z tvého oboru popř. podobného oboru?

- ano
- ne

22. Chtěl/a bys znát některé vyučující před vstupem na akademickou půdu?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

23. Myslíte si, že je dobré znát (zaškrtněte hodící se)

	Ano	Spíše ano	Nevím	Spíše ne	Ne
System objednávání jídla v menze					
Výpůjční systém v knihovně					
Jaké knihovny jsou v Olomouci					
System kolejí (výměna ložního prádla, internet, kuchyňka, studovna)					

24. Raději bys informace o stipendiích:

- slyšel/a na přednášce v kostce na Seznamováku UP
- vyhledal/a sám/sama na internetu
- zjistil/a na studijním oddělení v průběhu semestru

25. Raději bys informace o ERASMU+:

- slyšel/a na přednášce v kostce na Seznamováku UP
- vyhledal/a sám/sama na Internetu
- zjistil/a na studijním oddělení v průběhu semestru

26. Raději bys informace o STAGu:

- slyšel na přednášce v kostce na Seznamováku UP
- vyhledal/a sám/sama na internetu
- zjistil/a na studijním oddělení v průběhu semestru

27. Jaká je podle Vás optimální délka kurzu?

- 2 – 3 dny
- 4 – 5 dnů
- 6 a více dnů
- uveď jiné:

28. Je důležité, aby měla Univerzita Palackého adaptační kurz?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne -> **přechod na otázku č. 31**

29. Uveď, prosím, proč:

.....

30. Děkuji ti za vyplnění dotazníku, za tvoji snahu a trpělivost

Jméno a příjmení:	Monika Chadimová
Katedra:	Pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	PhDr. Alena Jůvová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2015

Název práce:	Do jaké míry ovlivňuje projekt Seznamovák Univerzity Palackého vstup jedince na vysokou školu
Název v angličtině:	To what extent the project Seznamovák UP affects the beginnings of an individual at the university.
Anotace práce:	Práce se zabývá projektem Seznamovák UP a popisuje vstup jedince na vysokou školu. Přejít na vysokou školu formuje osobnost jedince jiným způsobem, než doposud. Jedinec se přizpůsobuje na nové prostředí a vžívá se do nového procesu. Začátky jsou pro většinu lidí těžké, proto se využívají adaptační kurzy, které začátek usnadňují. Projekt Seznamovák UP, jakožto adaptační kurz, představuje možnost, jak budoucím studentům vstup usnadnit. Cílem práce je zjistit efektivnost a užitečnost projektu.
Klíčová slova:	adaptační kurz, mladá dospělost, vysoká škola, prožitek
Anotace v angličtině:	This theses deal with the project named Seznamovák UP and describe entry of a person on the University. Transition on the University forms personality in different way than it has been till now. Person is adapting to new ambient and puts on his new process.

	<p>Beginnings are difficult for most people, that's why adaptation courses exist for simplify that beginning. Project Seznamovák UP, as adaptation course, represents option how simplify entry for future students. Object of this theses is to find out efectivity and usefullness of that project.</p>
Klíčová slova v angličtině:	<p>adaptation course, young adulthood, university, experience</p>
Přílohy vázané v práci:	<p>Příloha č. 1 – dotazník</p>
Rozsah práce:	<p>100 str. (124 762 znaků)</p>
Jazyk práce:	<p>Čeština</p>